

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 3/2545

วันจันทร์ที่ 30 กันยายน 2545 เวลา 14.00 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

- | | | |
|---------------------------------|--|--|
| 1. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ | รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานกรรมการ
(แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) | |
| 2. นายอุดร ขจรเวหาสน์ | รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการ
(แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) | |
| 3. นางมิศรา สามารด | ผู้อำนวยการส่วนนโยบายทรัพยากรธรรมชาติ กรรมการ
(แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย) | |
| 4. นายพูลสวัสดิ์ แก้ววิมุติ | หัวหน้าฝ่ายผลประโยชน์ กรรมการ
(แทนอธิบดีกรมชลประทาน) | |
| 5. นายสว่าง อังกูโร | นักวิชาการสัตวบาล 8 ว. กรรมการ
(แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์) | |
| 6. นายสุวัฒน์ วรรณพินิจ | นักวิชาการป่าไม้ 7ว. กรรมการ
(แทนอธิบดีกรมป่าไม้) | |
| 7. นายถาวร ทองชัย | นิติกร 8ว. กรรมการ
(แทนอธิบดีกรมประมง) | |
| 8. นางวัลภา อังศิริจินดา | ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจที่ดิน กรรมการ
(แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน) | |
| 9. นางสุปราณี จันทรทัต ณ อยุธยา | ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรรมการ
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร) | |

10. นายเลอพงษ์	มุสิกะมาณ	ผู้อำนวยการกองสหกรณ์การเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
11. นายบุญเกิด	บุตกะ	เศรษฐกร 9 ชช (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
12. นายไพรัตน์	เดชาเสถียร	นักวิชาการปกครอง 7 (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
13. นายวิบูลย์ชัย	เกิดเพิ่มพูล	ผู้อำนวยการกองพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
14. นายกมลასน์	หรวรรธนะ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
15. นายอำนาจเดช	อินทราปาน	หัวหน้างานทะเบียนสมาชิก (แทนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์)	กรรมการ
16. นายวิม	รุ่งกรุต	รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
17. นายสุรินทร์	หามนตรี	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9ชช (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
18. นายณพงศ์	ศิริขันตยกุล	ผู้อำนวยการส่วนบริหารเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
19. นางสุภาภรณ์	ถาปนศิริ	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนที่ดิน (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
20. นายปราโมทย์	น้อยใจบุญ	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่ม เกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
21. นายอารมย์	จำคมกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
22. นางสุกศิริ	โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
23. นางเสถียร	มากนวล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายปรีชา	ทองอู่	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
25. นายสำราญ	มีสมชัย	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

26. นายบุญเลิศ	จงธรรม	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
27. นายไพศาล	กุลย์รัตน์	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงพาณิชย์			ติตราชการ
2. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม			ติตราชการ
3. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ			ติตราชการ
4. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย			ติตราชการ
5. นายชัยวัฒน์	วงศ์วัฒนสานต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ติตราชการ
6. นายพชร	ยุติธรรมดำรง	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ติตราชการ
7. นายสุรศักดิ์	ชัยฤกษ์	ผู้แทนเกษตรกร	

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายฉันทลักษณ์	บุศยอังกูร	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
2. นายวิจิน	โซลิตกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน ส.ป.ก.
3. นายไพโรจน์	โลกนิยม	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
4. นางวิภาภรณ์	ทิพยานนท์	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
5. ร.ต.สุรวุฒิ	อิสรภักดี	เลขานุการกรม ส.ป.ก.
6. นายสมชัย	อร่ามพงษ์พันธ์	ผู้อำนวยการกองบริการกองทุนฯ ส.ป.ก.
7. นายสถิตย์พงษ์	สุคชูเกียรติ	ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก.
8. นายวีระชัย	นาควิบูลย์วงศ์	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.
9. นายมานิชญ์	อุวรากุล	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
10. นายบุญสม	ทองบุญอยู่	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย
11. นายประเสริฐ	วิศิษฐ์จินดา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี
12. นายสมปอง	อินทร์ทอง	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
13. นายอุทัย	ชนบุญนันท์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล
		รักษาการในตำแหน่งปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย
14. นายนคร	ตั้งตระกูล	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี
15. นายเทียมทัน	อุณหะสุวรรณ	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
16. นายไพโรจน์	ธำรงโอภาส	คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

17. นายประจักษ์	นะวงศ์	เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย
18. นายสัมฤทธิ์	แก้วจัญญ	ประธานสหกรณ์ บึงสามพัน จำกัด
19. นายวีระเดช	สมบูรณ์เวชการ	บริษัท วิ.พี.พี โปรเกรสซิฟ
20. นายบุญชู	สารวงษ์	ประธานสหกรณ์การเกษตร วังสะพุง จำกัด
21. นายสมศักดิ์	จักรนารายณ์	หัวหน้าฝ่ายสินเชื่อสหกรณ์การเกษตร วังสะพุง จำกัด
22. นางปราณี	พรหมประดิษฐ์	เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน
23. นางเปรมจิต	สังขพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
24. นางนภาพร	ธาระวานิช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
25. นายชนพล	หงษ์ศิริรัตน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นายประยูทธ	คลออารมย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นายนิพนธ์	ชนมนัส	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นางศกาศเพ็ญ	จันทร์ทีประ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นางบังอร	นิยมไทย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นางวรวัลย์	โศวนิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นายสมเกียรติ	พยัคฆ์พิณทร์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นายประจักษ์	สุขเกษม	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นางสาวชุติมา	พึงสำเนียง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นายบรรจง	ศิริรวิราช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
35. นางทิพวรรณ	เคาวางกูร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นางสาวสุรีย์	สุวรรณานุช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นางวรมพร	นิลสลับ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. นายพงษ์ทอง	แก้วรักษา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. นายขวัญชัย	ธีรนาทสิน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. นายชัยอนันต์	วราจิต	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นางสาวชุติมา	สุขเสวตร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
42. นางสาวสุรีย์พร	สุวรรณเนตร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นางสาวเมตตา	ทวีคุณ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
44. นางศรีประไพ	เลิศวิริยจิตต์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
45. นายปรีชา	ลัมถวิล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

46. นายพนม	กฤตนันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
47. นางสาววนิดา	ธารณวิธ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
48. นายบุญรอด	ลีละยูวะ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
49. นายไพบุลย์	พูนนาค	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
50. นางพรทิพย์	อัยดา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
51. นางสาวเนตรนุช	กุลศิริพฤกษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
52. นายสุรชาติ	รัตนมนตรี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
53. นางสาวดาราร	ดิษฐากรณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
54. นางเพ็ญนภา	ปิ่นทุลลักษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
55. นางนิตยา	ผิวเหลือง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
56. นายเฉลิมศักดิ์	ศิริพันธุ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
57. นางชวตพร	วัฒนโณภาส	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
58. นายสุทิน	บุญก่อสร้าง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
59. นายศรีโรจน์	จิรวัดน์จรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
60. นางสาวศิริ	ชวนิตย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
61. นางอรวินท์	เลาหะนันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
62. นางมะลิวัลย์	ไกรสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
63. นายสามารถ	จุลศรี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
64. นางสาวศิริกานต์	สุทธาธาร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 14.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมครั้งที่
2/2545 วันที่ 5 มิถุนายน 2545

ส.ป.ก. ได้เวียนแจ้งรายงานการประชุมให้ กรรมการพิจารณารับรองตามหนังสือ
ด่วนที่สุด ที่ กษ 1201/ว 632 ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2545 ปรากฏว่าผู้แทนกรมป่าไม้ ขอแก้ไขมติ

เรื่องที่ 3.5 หน้า 27 และเรื่องที่ 3.7 หน้า 34 จาก “อนุมัติ” เป็น ดังนี้

หน้า 27 ให้ความเห็นชอบในการปฏิรูปที่ดินดังกล่าวแต่ให้กันพื้นที่ซึ่ง ส.ป.ก.

ดำเนินการแล้วออกด้วย

หน้า 34 เพิ่มเติมข้อความและแก้ไขมติเป็น “ผู้แทนกรมป่าไม้ ทักท้วงว่า แผนที่ตั้งแนบมาพร้อมกับระเบียบวาระนี้ ฉบับแรกได้แสดงตำแหน่งพื้นที่ ซึ่งจะกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน บางส่วนเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

มติ ให้ความเห็นชอบและกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติบางส่วนของรายละเอียดใน แผนที่ปรากฏว่าทับซ้อนกับพื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินออก

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานตามที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

หน้า 27 มติ “อนุมัติ”

หน้า 34 มติ “อนุมัติ ทั้งนี้ให้ประสานงานกับกรมป่าไม้เพื่อตรวจสอบพื้นที่ที่ซ้อนทับป่าสงวนแห่งชาติและกันออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน”

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 3.1 การจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้าน ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

เรื่องเดิม 1. คณะรัฐมนตรี เมื่อคราวประชุมวันที่ 17 เมษายน 2544 รับทราบการดำเนินงานของ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาสมัชชาคนจน กรณีเขื่อนที่เกี่ยวข้องกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย โดยกรณีเขื่อนสิรินธร คณะรัฐมนตรี มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไป จัดหาที่ดินให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร ตามบัญชีรายชื่อที่สมัชชาคนจนเสนอ ครอบครัพละ 15 ไร่ ในอัตราไร่ละ 32,000 บาท รวมวงเงินไม่เกินครอบครัพละ 480,000 บาท ส่วน การจ่ายเป็นเงินให้พยายามหลีกเลี่ยงแนวทางนี้

2. ส.ป.ก. ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณา ในการประชุมครั้งที่ 8/2544 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544 และที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการ ให้ดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรครอบครัพละ 15 ไร่ ราคาที่ดินไร่ละ 32,000 บาท

3. ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอโครงการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิต ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อพิจารณาเห็นชอบ และจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่ดินให้แก่ราษฎรจำนวน 413 ครอบครัว และใน

ระหว่างรอนำเสนอคณะรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาให้ความช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนทั้งหมด ไม่จำกัด เฉพาะกลุ่มสมาชิกคนจน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้สรุปความเห็นกระทรวงมหาดไทย นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในคราวเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนราษฎรเมื่อรวมกับจำนวนราษฎรที่ กระทรวงมหาดไทย ขอให้ช่วยเหลือแล้ว รวมทั้งสิ้น 2,526 ราย

4. คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2545 ให้ช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร โดยให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการโดยใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 1,200 ล้านบาท ที่คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติ เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2540 ให้นำเงินจำนวนดังกล่าวเข้ากองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อนำไปแก้ไข ปัญหาในการจัดหาที่ดินให้ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยัง ไม่สามารถจะใช้งบดังกล่าวได้ ให้สำนักงานประมาณจัดหางบประมาณให้ ส.ป.ก. ดำเนินการ ไปพลางก่อน รายละเอียดตามเอกสารประกอบ 1 ในวาระการประชุม

5. ส.ป.ก. ได้จัดทำโครงการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เสนอคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อขออนุมัติ เบิกจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ซึ่งคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรได้พิจารณาโครงการ ในการประชุมครั้งที่ 3/2545 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2545 มีมติให้ ส.ป.ก. จัดทำแผนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติงานจัดหาที่ดิน แผนการเบิกจ่ายเงิน วิธีการเบิกจ่าย ตลอดจนแผนการส่งใช้คืนเงินกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร เสนอคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และในการประชุม คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 4/2545 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2545 ส.ป.ก. ได้เสนอโครงการ โดยจัดทำรายละเอียดตามมติที่ประชุมดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมได้มีมติอนุมัติงบประมาณจัดซื้อที่ดิน ตามวงเงินที่ ส.ป.ก. ขออนุมัติจำนวน 1,127,520,000 บาท เพื่อจัดหาที่ดินให้กับผู้เดือดร้อนจำนวน 2,349 ราย (มีผู้เดือด ร้อนได้รับการจัดที่ดินจากทางราชการให้แล้ว จำนวน 177 ราย) ในส่วนของวงเงินค่าบริหารจัดการให้ ส.ป.ก. ประสานงานกับเลขาธิการคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร พิจารณาให้เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. ส.ป.ก. ได้จัดทำโครงการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานีซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

1.1 หลักการและเหตุผล

- กำหนดแผนการดำเนินการจัดหาที่ดินทั้งที่ดินของรัฐในเขตดำเนินการปฏิรูป

ที่ดิน และที่ดินที่จัดซื้อจากเอกชนเพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจำนวน 2,349 ราย รายละ 15 ไร่ ในอัตราไร่ละ 32,000 บาท ในวงเงินไม่เกินรายละ 480,000 บาท ตามกระบวนการปฏิรูปที่ดิน ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร

- เพื่อจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎร ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร

- เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร

1.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ราษฎรที่ได้รับผลกระทบ มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองก่อให้เกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งจะทำให้สภาพความเป็นอยู่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น

- ราษฎรมั่นใจในการดำเนินการของรัฐทำให้เกิดความร่วมมือกับทางราชการ ส่งผลให้รัฐบาลมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น

- ผลจากการดำเนินงานโครงการสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการอื่น ๆ ได้ต่อไป

1.4 เป้าหมายโครงการ

- ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนสิรินธรจำนวน 2,349 ราย ได้รับการจัดสรรที่ดิน ทำกิน ครัวเรือนละ 15 ไร่ รวมพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 35,245 ไร่

1.5 ระยะเวลาดำเนินการ

- 1 ปี

1.6 พื้นที่ที่จะดำเนินการ

- ดำเนินการจัดหาที่ดินในพื้นที่ที่ได้ดำเนินการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินในท้องที่ของอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดอุบลราชธานี

1.7 แผนปฏิบัติการโครงการ

- ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

แผนปฏิบัติงานโครงการ

กิจกรรม	เดือนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. งานเตรียมโครงการ	←→											
2. งานสำนักงานโครงการ	←											→
3. สำนักงานข้อมูลที่ดินและเกษตรกร	←					→						
4. จัดหาพื้นที่และจัดที่ดิน	←							→				
5. ติดตามผล	←										→	
6. บริหารโครงการ	←											→
7. สรุปและรายงานผล	←→											

แผนงาน

ลำดับที่	กิจกรรม	ปริมาณงาน		ปริมาณงานแยกแต่ละงวด					
		ราย	ไร่	งวด 1		งวด 2		งวด 3	
				ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่
1	การบริหารตรวจสอบและติดตาม	-	-	-	-	-	-	-	-
2	งานการจัดหาที่ดิน และจัดที่ดิน	2,349	35,235	900	13,500	1,200	18,000	249	3,735

โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังรายละเอียดในเอกสารประกอบ 2 (ในวาระการประชุม)

งบประมาณ ใช้เงินที่ได้รับอนุมัติจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน

1,158,737,775.55 บาท แบ่งเป็น

- ค่าที่ดิน จำนวน 1,127,520,000.00 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ จำนวน 31,217,775.55 บาท

2. เนื่องจากการจัดหาที่ดินเพื่อนำไปจัดให้ผู้ได้รับผลกระทบซึ่งมีอยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสมัชชาคนจน จำนวน 413 ราย และกลุ่มของ นายวิทยา ยังมีสุข จำนวน 1,936 ราย เป็นเนื้อที่จำนวนมาก (ประมาณ 35,235 ไร่) และมีวงเงินค่าที่ดินสูง(ประมาณ 1,127,520,000 บาท) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี มีตัวแทนภาคราชการและตัวแทนเกษตรกรร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดหาที่ดินของ ส.ป.ก. และที่ดินที่จะต้องจัดซื้อจากภาคเอกชนมาจัดให้เกษตรกรตามโครงการ ภายในกรอบแนวทางดำเนินการที่ คปก. กำหนด ดังร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จำนวน 2 คณะ ตามเอกสารประกอบ 3 ในวาระการประชุม

3. กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงาน

ในการปฏิบัติงานของโครงการต้องดำเนินการจัดหาที่ดินทั้งที่ดินของรัฐในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินและที่ดินของเอกชนเป็นจำนวนมากในระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี หาก ส.ป.ก. ต้องดำเนินการตามระเบียบหลักเกณฑ์ขั้นตอนปกติที่ คปก. กำหนดไว้ จะไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงจำเป็นต้องกำหนดกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับใช้ในโครงการนี้ โดยเฉพาะเพื่อเป็นการปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามปกติลงมา ให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นทั้งในส่วนของการจัดหาที่ดิน และขั้นตอนการจัดที่ดินซึ่งมีรายละเอียดดังนี้คือ

ก. ขั้นตอนการจัดหาที่ดิน

ปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์วิธีการจัดซื้อที่ดินเอกชนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกรณีใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรไปดำเนินการและรวมถึงการมอบอำนาจให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธรจังหวัดอุบลราชธานี ตามข้อ 2 เป็นผู้กำหนดวิธีการปฏิบัติงานและพิจารณากำหนดจำนวนเงินค่าชดเชยและราคาที่ดินที่จัดซื้อ และอนุมัติการจ่ายเงินดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษด้วย โดยมีกรอบแนวทางในการจัดหาที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรีดังนี้คือ

1. จัดหาที่ดินให้ครบถ้วนไม่เกิน 15 ไร่ ในราคาไม่เกินไร่ละ 32,000 บาท หรือไม่เกินวงเงิน 480,000 บาท

2. กรณีที่ดินที่จัดหา มีราคาเกินกว่าอัตราไร่ละ 32,000 บาท ให้จัดหาที่ดินได้ในจำนวนเนื้อที่ที่ไม่เกินวงเงิน 480,000 บาท ตามที่จัดหาได้จริง

3. กรณีที่ดินที่จัดหา มีราคาต่ำกว่าอัตราไร่ละ 32,000 บาท และที่ดินแปลงที่จัดหา มีเนื้อที่ทั้งแปลงเกิน 15 ไร่ เพียงเล็กน้อยและเจ้าของที่ดินประสงค์จะให้ ส.ป.ก. รับโอนสิทธิทั้งแปลง ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ เป็นแปลง ๆ ไป ตามความเหมาะสมทั้งนี้ วงเงินที่จัดหาต้องไม่เกิน 480,000 บาท

ดังมีรายละเอียดที่ขอปรับปรุงขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้

ขั้นตอนปกติ	ขั้นตอนที่ขออนุมัติ	ข้อแตกต่าง
1. นำที่ดินในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ที่เกษตรกรสละสิทธิมาจัดโดยจ่ายค่าชดเชยตามจำนวนเนื้อที่ที่รังวัด อัตราค่าชดเชย ไร่ละไม่เกิน 60% ของราคาประเมินของกรมที่ดิน	- นำที่ดิน ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ที่เกษตรกรสละสิทธิมาจัดโดยจ่ายค่าชดเชยตามจำนวนเนื้อที่ที่รังวัด อัตราค่าชดเชยให้พิจารณาตามความเหมาะสมของที่ดินตามที่คณะกรรมการกำหนด	- เปลี่ยนแปลงอัตราค่าชดเชยจากไร่ละไม่เกิน 60% ของราคาประเมินของกรมที่ดิน เป็นอัตราตามที่คณะกรรมการกำหนด
2. กรณีเป็นที่ดินที่จัดซื้อจากเอกชน		- ตรวจสอบการได้มาซึ่งที่ดินที่เสนอขายว่าเป็นของผู้เสนอขาย โดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ โดยไม่ต้องทำการสอบสวน
2.1 ตรวจสอบสภาพที่ดิน สอบสวนการได้มาซึ่งที่ดิน เปรียบเทียบราคาที่ดิน ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง	- ตรวจสอบสภาพที่ดิน และการได้มาซึ่งที่ดินการเจรจาต่อรองราคา ดำเนินการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร	- การเจรจาต่อรองราคา ไม่กำหนดว่าต้องไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง แต่ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ขั้นตอนปกติ	ขั้นตอนที่ขออนุมัติ	ข้อแตกต่าง
2.2 ราคาที่ดินเพื่อการจัดซื้อใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมที่ดิน เป็นบัญชีราคาประเมินเพื่อการจัดซื้อที่ดินทางการเกษตรตามที่ที่ดินตั้งอยู่ และหน่วยที่ดินนั้น ๆ โดยใช้บัญชีที่ใช้อยู่ในปีเดียวกันกับที่มีการจัดซื้อ โดยกำหนดราคาจัดซื้อที่ดินชั้นสูงสุดแยกเป็นรายภาค ภาคเหนือ 20,000 บาท ภาคกลาง 23,000 บาท ภาคใต้ 30,000 บาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10,000 บาท โดยการสำรวจวิเคราะห์เปรียบเทียบรายได้เพื่อประเมินราคาที่ดิน	- ราคาที่ดินเพื่อการจัดซื้อ ให้ใช้บัญชีกำหนดราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมที่ดิน เป็นบัญชีราคาประเมินเพื่อการจัดซื้อ	- ไม่จำกัดราคาจัดซื้อที่ดินชั้นสูงสุดเป็นรายภาค(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10,000 บาท) เนื่องจากการกำหนดราคาจัดซื้อชั้นสูงสุดดังกล่าว ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ปี 2535 แต่บัญชีราคาประเมินมูลค่าที่ดินของกรมที่ดินปรับเปลี่ยนไปทุก 4 ปี จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง -ไม่ต้องดำเนินการสำรวจวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อประเมินราคาที่ดิน เพราะเป็นการจัดซื้อ กรณีพิเศษตามนโยบาย และผู้ได้รับผลกระทบที่จะขอรับการจัดที่ดินร่วมในการจัดหาด้วยแล้ว
2.3 ผู้มีอำนาจให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการจัดซื้อและอนุมัติรายละเอียดด้านการเงิน คปก.ได้มอบอำนาจไว้ดังนี้ - ปฏิรูปที่ดินจังหวัด กรณีซื้อไม่เกินราคาประเมินของกรมที่ดิน และไม่เกินอัตราชั้นสูงรายภาคที่ ส.ป.ก.กำหนด	- การพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการจัดซื้อ และอนุมัติรายละเอียดด้านการเงิน ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการฯ	- เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ซึ่งถูกจำกัดระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี จึงจำเป็นต้องมอบอำนาจให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ

ขั้นตอนปกติ	ขั้นตอนที่ขออนุมัติ	ข้อแตกต่าง
- คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด กรณีซื้อที่ดินเกินกว่าอำนาจปฏิรูปที่ดินจังหวัด แต่เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 50 ของราคาประเมินกรมที่ดิน และอัตราขึ้นสูงรายภาคที่ ส.ป.ก.กำหนด - คณะอนุกรรมการ โครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ (อกก.คง.) กรณีซื้อที่ดินในส่วนที่เกินอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด		
2.4 การเจรจาต่อรองราคา การตรวจสอบสภาพที่ดิน การสอบสวนสิทธิการได้มาซึ่งที่ดิน การรังวัดขอบเขตที่ดิน การทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน ดำเนินการโดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่ที่ดินตั้งอยู่	- การเจรจาต่อรองราคา การตรวจสอบสภาพที่ดิน และการได้มาซึ่งที่ดิน การรังวัดขอบเขตที่ดิน ดำเนินการโดยคณะอนุกรรมการฯ	- คณะอนุกรรมการฯ เป็นผู้ดำเนินการแทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด โดยสามารถแต่งตั้งคณะทำงานไปดำเนินการแทนได้ ยกเว้นการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน ยังคงเป็นอำนาจของปฏิรูปที่ดินจังหวัด แต่เป็นการปฏิบัติตามมติคณะอนุกรรมการฯ
2.5 การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และการชำระราคาที่ดิน ส.ป.ก.ได้มอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด หรือผู้ที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้ดำเนินการรับโอนสิทธิในที่ดิน และชำระราคาที่ดิน	- มอบให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจดทะเบียนรับโอนสิทธิในที่ดิน และชำระราคาที่ดิน	-

โดยมีขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติงานจัดหาที่ดิน ดังรายละเอียดตามเอกสารประกอบ 4 (ในวาระการประชุม)

ข. ขั้นตอนการจัดที่ดิน

ปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงาน ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดิน จากการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม พ.ศ. 2535

ขั้นตอนปกติ	ขั้นตอนที่ขออนุมัติ	ข้อแตกต่าง
1. การออกประกาศของ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัด ให้เกษตรกรยื่นคำร้อง ขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินใน เขตปฏิรูปที่ดิน ภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ไม่น้อยกว่า 15 วัน ในกรณีมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอาจขยายได้ แต่รวม แล้วต้องไม่เกิน 90 วัน	- ยกเว้น ไม่ต้องมีประกาศ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด โดยให้เกษตรกรที่จะได้รับการ จัดที่ดินตามโครงการฯ สามารถ ยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ใน ที่ดินได้เลย	- เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว และ ประหยัด จึงยกเว้นระเบียบ คปก. ว่าด้วยการคัดเลือก เกษตรกรฯ ข้อ 5 ไม่ต้องมี ประกาศคณะกรรมการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดให้เกษตรกรยื่นคำ ร้องขอเข้าทำประโยชน์ เพราะ เป็นการจัดที่ดินให้ผู้ได้รับผล กระทบตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมีตัวบุคคลที่ต้องจัดที่ดินให้ อยู่แล้ว
2. ขนาดที่ดินที่จะจัดให้ เกษตรกรตามจำนวนที่ดินที่ถือ ครอง แต่ไม่เกิน 50 ไร่	- ขนาดที่ดินที่จะจัดให้เป็นไปตาม ผลการจัดหาที่ดินของคณะ อนุกรรมการฯ	- เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี
3. สิทธิที่เกษตรกรจะได้รับ - การได้รับอนุญาตให้ เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ ดิน (ส.ป.ก.4-01) - เช่า - เช่าซื้อ - กรรมสิทธิ์	- ให้สิทธิเฉพาะการได้รับอนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์ (ส.ป.ก.4-01) ทั้งในกรณีเป็นที่ดินของ ส.ป.ก. และที่ดินที่จัดซื้อจากเอกชน	- ยังไม่ให้สิทธิการเช่า , เช่าซื้อ

โดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานจัดที่ดิน ดังรายละเอียดตามเอกสารประกอบ 5
(ในวาระการประชุม)

ความเห็น ส.ป.ก. เนื่องจากโครงการฯ นี้เป็นโครงการฯ เร่งด่วนและเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน ให้ได้รับที่ดินทำกินโดยรวดเร็วที่สุด ซึ่งจำเป็นต้องมีขั้นตอนดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของโครงการจากขั้นตอนการดำเนินงานปกติ

คำขอ

1. ขอความเห็นชอบโครงการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ตามข้อ 1

2. ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดิน เพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี 2 คณะ ตามข้อ 2
(ตามร่างคำสั่งที่แนบในวาระการประชุม)

3. ขออนุมัติให้ใช้กรอบแนวทางดำเนินงานตามที่ ส.ป.ก. เสนอในการดำเนินงาน ตามโครงการฯ ดังกล่าวโดยยกเว้นการดำเนินงานตามขั้นตอนปกติตามข้อ 3 และหากในการปฏิบัติงานในขั้นตอนใดมีความจำเป็นต้องขอยกเว้นขั้นตอนปกตินอกเหนือจากที่กำหนดใน ข้อ 3 ให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อฟื้นฟูคุณภาพชีวิตชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธร และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี มีอำนาจพิจารณาดำเนินการได้ และรายงานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อทราบต่อไป

ข้อสังเกตของกรรมการ

1. รายชื่อเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนสิรินธรที่นำเสนอควรเป็นที่ยุติ และจะไม่มีการเพิ่มเติมขึ้นอีก เพราะเกรงว่าหาก ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินให้แล้ว อาจมีการเพิ่มเติมภายหลัง ดังนั้น หากไม่ดำเนินการประกาศรายชื่อจะถูกต้องตามวิธีปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่

2. ในขั้นตอนการจัดหาที่ดิน ซึ่งเป็นการขอยกเว้นให้ไม่ต้องทำการสอบสวนการได้มาซึ่งที่ดิน ตามขั้นตอนปกติปกติที่ดินนั้น หากมีการจัดที่ดินให้แล้ว และภายหลังมีการโต้แย้งจากเจ้าของที่ดิน จะมีวิธีดำเนินการต่อไปอย่างไร ซึ่งหากกระทำการโดยละเอียดรอบคอบไม่มีข้อกฎหมาย หรือข้อโต้แย้งได้ก็จะเป็นการดีที่สุด

3. ตามร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดินคณะที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยบุคคล ที่มีนามสกุลเดียวกันถึง 3 ราย จะเป็นที่ยอมรับของสมาชิกอื่นหรือไม่

ข้อชี้แจง

1. การที่ไม่ติดประกาศรายชื่อเกษตรกร เนื่องจากเป็นรายชื่อที่ได้มีการสำรวจขึ้นทะเบียน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาแล้วคือ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และ จังหวัดอุบลราชธานี ก่อนส่งเรื่อง ให้ ส.ป.ก. ดำเนินโครงการ

2. รายชื่อผู้เป็นอนุกรรมการในส่วนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอมาจากกลุ่มเกษตรกร

มติคณะกรรมการ อนุมัติตามที่เสนอ

เรื่องที่ 3.2 ขออนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ฝ่ายเลขานุการขอถอนเรื่องออกจากวาระการประชุม

มติคณะกรรมการ ให้ถอนเรื่องออกจากวาระการประชุม

เรื่องที่ 3.3 ขออนุมัติปรับลดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อหรือเวนคืน

เรื่องเดิม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในที่ดินเอกชน โดยการจัดซื้อที่ดินเพื่อจัดให้เกษตรกรเช่าเช่าซื้อ ส.ป.ก. ได้จัดซื้อที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 จนถึงปัจจุบัน เนื้อที่ประมาณ 483,500 ไร่ จัดให้เกษตรกรเช่าประมาณ 315,160 ไร่ เช่าซื้อประมาณ 150,840 ไร่ ซึ่งตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปท.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. 2526 กำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อเท่ากับร้อยละหกต่อปีของราคาจัดซื้อหรือเวนคืน และ ส.ป.ก. ได้ถือปฏิบัติตามระเบียบนี้มาจนถึงปัจจุบัน

ประเด็นปัญหา

1. ในระยะเริ่มแรกระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2529 ราคาที่ดินไม่สูงมาก ที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ มีราคาอยู่ระหว่าง 1,000 - 5,000 บาท/ไร่ อัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ 6% ต่อปีของราคาจัดซื้อหรือเวนคืน คิดเป็นเงิน 60 - 300 บาท/ไร่/ปี ในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองราคาที่ดินสูงขึ้นมาก คือระหว่างปี พ.ศ. 2530 - ปัจจุบัน ราคาที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อมีราคาอยู่ระหว่าง 10,000 - 40,000 บาท/ไร่ อัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ 6% ต่อปีของราคาจัดซื้อหรือเวนคืน คิดเป็นเงิน 600 - 2,400 บาท/ไร่/ปี จึงเป็นราคาที่

ค่อนข้างสูงสำหรับเกษตรกรในการเช่าซื้อที่ดิน

2. เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ประกอบกับต้นทุนการผลิตอื่นๆ มีราคาสูงขึ้น เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นต้น แต่ผลผลิตและราคาของพืชผลทางการเกษตร ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง ทำให้เกษตรกรประสบภาวะขาดทุนต้องเป็นหนี้สินกันมาก

ข้อพิจารณา

1. ในปัจจุบัน อัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินต่างๆ ลดต่ำลงมาก ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ระยะเวลา 3 เดือนถึง 1 ปี อัตราร้อยละ 1.75 — 3 ต่อปี ดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี (MRR) อัตราร้อยละ 7.25 — 7.75 ต่อปี ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลที่ออกในปี 2545 อายุ 15 ปี มีอัตราร้อยละ 5.5 ต่อปี แต่ ส.ป.ก. ยังคงคิดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อกับเกษตรกรในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี ตามที่ได้ถือปฏิบัติ มาตั้งแต่ปี 2526 ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เกษตรกร

2. รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนที่สำคัญด้านนโยบายการสร้างรายได้ด้านการเกษตรฟื้นฟู และเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร โดยการปรับโครงสร้างสินเชื่อและเงินทุนภาคการเกษตร ให้สอดคล้องกับวงจรการผลิต เร่งรัดการแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกร พักชำระหนี้ และยกเว้น ดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 ปี แก่เกษตรกรรายย่อยและสถาบันเกษตรกร

3. ส.ป.ก. มีนโยบายในการลดดอกเบี้ยสินเชื่อจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรตามแนวนโยบายของรัฐบาล โดยลดดอกเบี้ยการให้ กู้ยืมแก่เกษตรกรทุกประเภท จากเดิมอัตราร้อยละ 5 ต่อปี เป็นร้อยละ 4 ต่อปี ดอกเบี้ยการให้สถาบัน เกษตรกรกู้ยืม จากเดิมอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นร้อยละ 2 ต่อปี ซึ่งได้รับอนุมัติจาก คณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ในการประชุมครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2545 แล้ว

ส.ป.ก. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการปรับตัวตามภาวะเศรษฐกิจ และให้เกิด ความเป็นธรรมแก่เกษตรกร ในกรณีที่สถาบันการเงินต่าง ๆ ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ จึงควร ช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตามนโยบายของรัฐบาล โดยการปรับลดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ ที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อหรือเวนคืนให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล ที่ออกในปี 2545 อายุ 15 ปี เท่ากับระยะเวลาการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อสูงสุด มีอัตราร้อยละ 5.5 ต่อปี ดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดินควรมีอัตราที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรเช่นเดียวกับที่ได้กำหนดในครั้งแรก ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมแก่เกษตรกรปรับลดลงเหลือร้อยละ 4 ต่อปี ดังนั้นจึงเห็นสมควร กำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อลดลงจากเดิมเหลือร้อยละ 4 ต่อปี การปรับอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ ดังกล่าวจะมีผลดังนี้

ผลดี

1. เป็นการช่วยเหลือเกษตรกร โดยการลดต้นทุนการผลิต
2. จูงใจให้เกษตรกรเช่าซื้อที่ดินมากขึ้น เป็นผลให้กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรมีรายได้จากค่าเช่าซื้อมากขึ้น

ผลเสีย

รายได้ดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อลดลง

ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติปรับลดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อหรือเวนคืนจากเดิมอัตราร้อยละ 6 ต่อปี ของราคาจัดซื้อหรือเวนคืน เป็นอัตราร้อยละ 4 ต่อปีของราคาค่าเช่าซื้อที่ดิน ทั้งนี้ โดยให้กับผู้เช่าซื้อทุกราย และให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545

มติคณะกรรมการ

อนุมัติ

เรื่องที่ 3.4

ขออนุมัติอัตราค่าเช่าที่ดินในพื้นที่โครงการศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดน บ้านแปดอ้อม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

เรื่องเดิม

1. นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดพื้นที่บริเวณบ้านแปดอ้อม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ส.ป.ก.) จัดซื้อโดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร จำนวน 94 แปลง เนื้อที่ 1,920-0-33 ไร่ ในวงเงิน 14,888,870 บาท เป็นพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดน บ้านแปดอ้อม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

2. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินการแบ่งที่ดินดังกล่าวเป็นแปลงเกษตรกรแปลงละ 10 ไร่ จำนวน 173 แปลง เพื่อจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ โดยกันที่ดินส่วนหนึ่งเป็นถนน คลองส่งน้ำ แปลงสาธิตเพื่อการเกษตร และกันที่ดินอีกส่วนหนึ่งประมาณ 98 ไร่ เพื่อจัดตั้งที่ทำการศูนย์การพัฒนาพื้นที่ชายแดน ซึ่งจะเป็นศูนย์ปฏิบัติการร่วมของ ส.ป.ก. กับทุกหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานของจังหวัดอุบลราชธานี และกองกำลังสุรนารี ทั้งนี้เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่ทั้งในโครงการและบริเวณใกล้เคียง และเพื่อความมั่นคงบริเวณชายแดน

ประเด็นปัญหา

ตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (คปก.) ครั้งที่ 5/2522 วันที่ 14 พฤษภาคม 2522 กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินเท่ากับร้อยละ 3 ต่อปีของราคาที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ ดังนั้น

ค่าเช่าที่ดินในบริเวณโครงการดังกล่าวอัตราไร่ละ 245 บาทต่อปี จึงเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูงสำหรับเกษตรกรที่เริ่มเข้ามาทำประโยชน์ในที่ดิน และยังไม่มีรายได้จากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่ดังกล่าว

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. โครงการดังกล่าวเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ถือเป็นกรณีพิเศษที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก่พสกนิกร
2. เกษตรกรที่เข้าทำประโยชน์เป็นเกษตรกรรายใหม่ ในระยะเริ่มแรกจะมีค่าใช้จ่ายในการลงทุน และการใช้ประโยชน์ในที่ดินอาจจะยังไม่มีประสิทธิภาพเต็มที่เกษตรกรยังไม่มีรายได้ที่มั่นคง
3. อัตราค่าเช่าที่ดินที่ ส.ป.ก. เรียกเก็บจากเกษตรกรในปัจจุบัน มีอัตราค่าเช่าต่ำสุดไร่ละ 2.40 บาทต่อปี สูงสุดไร่ละ 750 บาทต่อปี

ดังนั้นในระยะเริ่มแรกเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถนำเงินทุนที่มีอยู่ไปใช้ในการลงทุนด้านการเกษตรในที่ดินได้อย่างเต็มที่ สามารถทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีรายได้เพียงพอที่จะรับภาระค่าเช่าที่ดินตามอัตราที่ คปก. กำหนด จึงเห็นสมควรเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินในอัตราเดียวกับอัตราค่าเช่าของจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดปัตตานีในอัตราไร่ละ 20 บาทต่อปี เป็นระยะเวลา 3 ปี ไปก่อน เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วจึงคิดค่าเช่าตามอัตราที่ คปก. กำหนดต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี ได้มีมติให้ความเห็นชอบให้จัดเก็บค่าเช่าที่ดินในอัตราและตามระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ในการประชุม ครั้งที่ 1/2545 วันที่ 8 พฤษภาคม 2545

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ

คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ได้พิจารณารายละเอียดในการประชุม ครั้งที่ 4/2545 วันที่ 14 มิถุนายน 2545 มีมติเห็นชอบตามที่เสนอ

ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินจากเกษตรกรในพื้นที่โครงการศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดนบ้านแปดอุ่ม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ในอัตราไร่ละ 20 บาท เป็นระยะเวลา 3 ปี และเมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้เรียกเก็บค่าเช่าตามอัตราที่ คปก. กำหนดต่อไป

มติคณะกรรมการฯ อนุมัติ

**เรื่อง 3.5 ขออนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ศึกษาเพื่อประเมินผล
การดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด**

1. หลักการและเหตุผล

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับงบประมาณเงินกู้ภายใต้
มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจปีงบประมาณ 2542 (Miyazawa Plan) เพื่อ
ดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด ในวงเงิน 390 ล้านบาท
โดยกำหนดให้คัดเลือกเกษตรกรจากเขตปฏิรูปที่ดิน 24 จังหวัด เข้าร่วมโครงการ จำนวน 4,800 ราย
และมีระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 18 เดือน (1 เมษายน 2542 - 30 กันยายน 2543)

สำหรับวงเงินค่าใช้จ่ายโครงการ 390 ล้านบาท ได้จัดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ
ส่วนแรกประมาณ 260 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าบริหารจัดการโครงการและค่าก่อสร้าง ส่วนที่สอง
ประมาณ 130 ล้านบาท สมทบเข้ากองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อใช้เป็นสินเชื่อและ
งานพัฒนาประสิทธิภาพโครงการ

การดำเนินงานโครงการได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2544 โดย
โครงการนี้ได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินอีก 6 เดือน (1 ตุลาคม 2543 - 31 มีนาคม 2544)
สาระสำคัญของการดำเนินงานโครงการ

(1) ด้านการวางระบบและติดตั้งอุปกรณ์ระบบชลประทานจุลภาค ได้มีการวางระบบ
และติดตั้งอุปกรณ์ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแบบรายบุคคลหรือรายแปลง จำนวน 4,116 ราย
จากพื้นที่เป้าหมาย 24 จังหวัด 66 อำเภอ 85 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน แยกออกเป็นแปลงปลูกผัก 698 ราย
(ร้อยละ 17) และแปลงปลูกไม้ผล 3,418 ราย (ร้อยละ 83)

(2) ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน ได้ก่อสร้างแหล่งน้ำต้นทุนบางส่วนเท่าที่จำเป็น เช่น
ขุดบ่อน้ำตื้น ขุดบ่อบาดาล ขุดสระเก็บน้ำ ปรับปรุงสระเก็บน้ำ และก่อสร้างถังพักน้ำ ให้เกษตรกร
ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,390 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 33.77 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด
อย่างไรก็ตาม ด้วยเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะทางด้านวิศวกรรมและเงื่อนไขของระยะเวลา

ดำเนินงานโครงการภายใต้มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่ต้องการเร่งรัดให้มีการเบิกจ่ายเงินโดยเร็ว จึงเป็นข้อจำกัดสำคัญในการเตรียมการ การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ถึงแม้ว่าการดำเนินงานโครงการจะสิ้นสุดไปแล้ว และผลของโครงการจะมีความน่าพึงพอใจในระดับหนึ่งก็ตาม แต่หากจะนำรูปแบบการพัฒนาดังกล่าวนี้ ซึ่งเป็นมาตรการสำคัญในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตไปสู่พืชที่ใช้น้ำน้อย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) ไปเป็นรากฐานหรือทางเลือกหนึ่งของกระบวนการพัฒนา โดยเฉพาะในพื้นที่เกษตรน้ำฝนที่มักประสบปัญหาวิกฤติเกี่ยวกับน้ำเพื่อการเกษตร ดังนั้น ส.ป.ก.จึงได้จัดทำ “ข้อเสนอโครงการศึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด” นี้ขึ้น เพื่อต้องการให้เกิดความกระฉ่งในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

- (1) การดำเนินงานโครงการดังกล่าวได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในระดับใด
- (2) ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการนี้
- (3) เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการ
- (4) การมีส่วนร่วมของเกษตรกร และเงื่อนไขโครงการที่เหมาะสม
- (5) แนวทางการพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะให้แก่บุคลากร ส.ป.ก. และเกษตรกรที่เข้าร่วม

โครงการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด นอกจากถูกกำหนดให้เป็นโครงการนำร่องที่หวังผลสัมฤทธิ์ของโครงการในเชิงคุณภาพแล้ว ยังถูกกำหนดให้มีการประเมินผลโครงการเมื่อการดำเนินงานโครงการได้สิ้นสุดไปแล้วระยะหนึ่ง ดังนั้นการจัดทำโครงการศึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวจึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อต้องการติดตามและประเมินผลสำเร็จของโครงการ
- 2.2 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ และประมวลปัญหาและอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งการเสนอแนวทางแก้ไข เพื่อใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการ
- 2.3 เพื่อศึกษา วิเคราะห์และปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขต่างๆ ที่เหมาะสมและสามารถใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ
- 2.4 เพื่อศึกษาและเสนอแนวทางการพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ให้เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. รวมทั้ง

การเพิ่มทักษะให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการบางราย ให้มีขีดความสามารถเป็นวิทยากรด้านระบบชลประทานจุลภาคในระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากเกษตรกรสู่เกษตรกรด้วยกันเอง

3. วิธีการดำเนินงาน

3.1 ส.ป.ก. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง ขึ้นมาคณะหนึ่ง โดยเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2541 ข้อ 77(1) เพื่อทำหน้าที่ดังนี้

- (1) พิจารณาข้อเสนอทางด้านเทคนิคของที่ปรึกษา
- (2) พิจารณาอัตราค่าจ้างและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับบริการที่จะจ้าง และ

เจรจาต่อรอง

- (3) พิจารณารายละเอียดที่จะกำหนดในสัญญาจ้างที่ปรึกษา
 - (4) รายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมด
- ต่อหัวหน้าส่วนราชการ โดยเสนอผ่านผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน
- (5) ตรวจสอบและรับมอบงานจากที่ปรึกษา

3.2 ขอบข่ายของงานจ้าง เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด โดยที่ปรึกษาจะต้องรับผิดชอบดำเนินการ ประกอบด้วย

- (1) การติดตามและประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงาน โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด โดยจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม
- (2) ศึกษา วิเคราะห์ และประมวลผลปัญหาและอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งการเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการ
- (3) ศึกษา วิเคราะห์ และปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร รวมทั้งเงื่อนไขต่างๆ ที่เหมาะสมในการเข้าร่วมโครงการ
- (4) กำหนดแนวทางและหลักสูตรการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ส.ป.ก. และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ในงานพัฒนาระบบชลประทานจุลภาค โดยเฉพาะการเสริมสร้างวิทยากรท้องถิ่นให้เป็นเครือข่ายเกษตรกรที่มีทักษะงานด้านนี้

3.3 คณะกรรมการดำเนินงานจ้างที่ปรึกษาโดยวิธีตกลง พิจารณาให้ความเห็นชอบรายละเอียดข้อเสนอโครงการของสถาบันการศึกษา แล้วนำเสนอคณะกรรมการโครงการและการเงิน กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อพิจารณารายละเอียดโครงการ

4. ความเห็นของ ส.ป.ก.

4.1 เห็นควรอนุมัติหลักการให้มีการจัดจ้างสถาบันการศึกษาในประเทศ ในรูปแบบการจ้างที่ปรึกษาให้เป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ ในพื้นที่เป้าหมายของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด ในเขตปฏิรูปที่ดิน 24 จังหวัด กระจายตามภาคต่างๆ ดังนี้

- (1) ภาคเหนือ 7 จังหวัด คือ อุทัยธานี นครสวรรค์ สุโขทัย แพร่ พะเยา เชียงราย ลำพูน
- (2) ภาคกลาง 4 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา สระบุรี ชัยนาท สุพรรณบุรี
- (3) ภาคตะวันออก 4 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด
- (4) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 จังหวัด คือ เลย อุดรธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี

(5) ภาคใต้ 4 จังหวัด คือ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง สงขลา
โดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในส่วนของค่าพัฒนาประสิทธิภาพโครงการ (งบจ่ายขาด) ซึ่งยังคงมีเหลืออยู่อีก 11.99 ล้านบาท เป็นเงินจำนวน 8.5 ล้านบาท

4.2 เห็นควรมอบอำนาจให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อพิจารณารายละเอียดค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาใช้ระยะเวลาในการศึกษา 12 เดือน

5. ประเด็นที่เสนอขอ

5.1 ขออนุมัติหลักการใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จ้างศึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตรด้วยระบบน้ำหยด ในวงเงิน 8.5 ล้านบาท (แปดล้านห้าแสนบาทถ้วน)

5.2 ขออนุมัติให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้พิจารณาอนุมัติในรายละเอียดของโครงการ

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

**เรื่อง 3.6 องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ขอใช้ที่ดินเพื่อสร้างคลังปัจจัยการผลิตกลาง
ผลิตผลทางการเกษตรและโรงปรับปรุงคุณภาพข้าวสาร**

เรื่องเดิม

1. ด้วยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือ ที่ อย 0014/13450 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2540 ส่งรายละเอียดคำขออนุญาตใช้ที่ดินขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื้อที่ 29-0-12 ไร่ ในท้องที่ตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อก่อสร้างตลาดกลางและคลังสินค้า อันเกี่ยวเนื่องและสนองนโยบายของรัฐบาล ด้านจำหน่ายปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย เคมีภัณฑ์ทางการเกษตรและอื่น ๆ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางรับซื้อ ผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินที่ ส.ป.ก. รับโอนมาจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ โดยมีคำตอบแทน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2526 ส.ป.ก. ได้อนุญาตให้ กรมวิชาการเกษตรใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อจัดตั้งสถานีทดลองข้าวหั่นตรา เนื้อที่ประมาณ 217-3-72 ไร่ และกรมวิชาการเกษตร ได้จ่ายค่าทดแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้ ส.ป.ก. รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,397,423.03 บาท ขณะนี้ กรมวิชาการเกษตรได้ส่งมอบที่ดินบางส่วนคืน ส.ป.ก. จำนวนเนื้อที่ 30-3-87 ไร่ โดย อ.ต.ก.ขอใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างตลาดกลางและคลังสินค้า เนื้อที่ 29-0-12 ไร่ (ไม่รวมลำราง สาธารณประโยชน์ จำนวนเนื้อที่ 1-3-75 ไร่) ซึ่งได้ทำการรังวัดกันแนวเขตและส่งมอบที่ดินคืน ส.ป.ก. แล้ว มีรายละเอียดที่ดิน ดังนี้

- | | | |
|---------------------|----------------------|------------|
| 1. โฉนดเลขที่ 2668 | เนื้อที่ 2-3-46 ไร่ | (บางส่วน) |
| 2. โฉนดเลขที่ 12136 | เนื้อที่ 6-0-26 ไร่ | (บางส่วน) |
| 3. โฉนดเลขที่ 12139 | เนื้อที่ 2-0-37 ไร่ | (ทั้งแปลง) |
| 4. โฉนดเลขที่ 12170 | เนื้อที่ 15-1-95 ไร่ | (บางส่วน) |
| 5. โฉนดเลขที่ 13461 | เนื้อที่ 2-2-08 ไร่ | (บางส่วน) |

รวมพื้นที่ 29-0-12 ไร่

2. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 อนุญาตให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินท้องที่ตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ กรมวิชาการเกษตรส่งคืน ส.ป.ก. แล้ว เพื่อก่อสร้างตลาดกลางและคลังสินค้า เนื้อที่ 29-0-12 ไร่ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 19 (6) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ส่วนค่าทดแทนและค่าเช่าตลอดจนระยะเวลาการใช้ที่ดินให้ ส.ป.ก. หรือ

กับ อ.ต.ก. โดยนำความเห็นของ คปก. ไปใช้ประกอบการหารือแล้วนำมาเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป

3. ภายหลังจาก คปก. มีมติให้ อ.ต.ก. ใช้ที่ดินเพื่อกิจการดังกล่าวข้างต้น ต่อมา อ.ต.ก. ได้ขอให้ ส.ป.ก. ชะลอเรื่องการขอใช้ที่ดินดังกล่าวไว้ก่อน เนื่องจากในช่วงระยะเวลานั้น อ.ต.ก. อยู่ระหว่างการแต่งตั้ง ผอ. อ.ต.ก. คนใหม่ ประกอบกับในส่วนของ ส.ป.ก. ก็มีแผนที่จะใช้ที่ดินโฉนดเลขที่ 12139 เนื้อที่ 2-0-37 ไร่ (ทั้งแปลง) ซึ่งเป็นที่ดินส่วนหนึ่งที่ อ.ต.ก. ขอใช้เพื่อเป็นที่ก่อสร้างอาคารที่ทำการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ส.ป.ก.พระนครศรีอยุธยา) ซึ่ง อ.ต.ก. ก็ได้ขัดข้อง

4. อ.ต.ก. ได้มีหนังสือ ที่ กษ 2211/0911 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2543 ที่ กษ 2211/4079 ลงวันที่ 7 กันยายน 2544 ที่ กษ 2218/1366 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2545 และ ที่ กษ 2218/2205 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2545 ยืนยันว่ายังมีความประสงค์จะใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามมติ คปก. ครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 และแจ้งว่า อ.ต.ก. ไม่ขัดข้องที่ ส.ป.ก. พระนครศรีอยุธยา จะขอคืนที่ดินส่วนหนึ่งที่ อ.ต.ก. ขอใช้โฉนดเลขที่ 12139 เนื้อที่ 2-0-37 ไร่ ทั้งแปลง เพื่อใช้สำหรับการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ส.ป.ก. พระนครศรีอยุธยา คงเหลือที่ดินที่ อ.ต.ก. สามารถใช้ประโยชน์ได้จำนวนเนื้อที่ 26-3-75 ไร่ พร้อมกับได้เสนอแผนงานและโครงการเพื่อให้ ส.ป.ก. ใช้ประกอบการพิจารณาโดยได้เสนอโครงการก่อสร้างคลังปัจจัยการผลิต ตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตร และโรงปรับปรุงคุณภาพข้าวสาร (Refining Rice mill) เพื่อเชื่อมโยงกระบวนการผลิตข้าวทั้งระบบ ซึ่ง อ.ต.ก. ได้บรรจุโครงการดังกล่าวไว้ในยุทธศาสตร์ข้าวปี 2545-2549 แล้ว โดยโรงปรับปรุงคุณภาพข้าวสารที่ อ.ต.ก. จะสร้างขึ้นบนพื้นที่ดังกล่าวจะเป็นโครงการเชื่อมโยงกับโครงการยกระดับรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว การแปรรูปข้าวเปลือกโดยโรงสีสหกรณ์การเกษตร รวมถึงเป็นเครื่องมือเพื่อรองรับการระบายข้าวจากโครงการรับจำนำข้าวตามนโยบายรัฐบาลในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมซึ่งจะสามารถลดความเสียหายของข้าวสารและข้าวเปลือก อันเนื่องมาจากการเสื่อมตามสภาพได้อีกทางหนึ่ง อ.ต.ก. ได้ปรับแผนผังโครงการก่อสร้างคลังปัจจัยการผลิต ตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรและโรงปรับปรุงคุณภาพข้าวสารจากเนื้อที่ 29-0-12 ไร่ เป็นเนื้อที่ 26-3-75 ไร่ แล้ว ส่วนค่าทดแทนการใช้ที่ดินดังกล่าว อ.ต.ก. มีงบประมาณและพร้อมที่จะชำระค่าทดแทนตามราคาประเมินซึ่งคำนวณโดยวิธีประมาณการจากรายได้ผลผลิตทางการเกษตร ที่ ส.ป.ก. ได้ประเมินไว้ราคาไร่ละ 15,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 404,062.50 บาท สำหรับระยะเวลาการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว อ.ต.ก. มีความประสงค์จะขอใช้ประโยชน์ในที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นไปจนกว่าจะหมดความจำเป็น

ความเห็น ส.ป.ก.

1. ที่ดินที่ อ.ต.ก. ขอใช้ทั้ง 5 แปลง รวมเนื้อที่ 29-0-12 ไร่ ส.ป.ก. ได้เคยอนุญาตให้

กรมวิชาการเกษตรใช้ที่ดินดังกล่าว และ ส.ป.ก. ได้เรียกเก็บเงินค่าชดเชยจากกรมวิชาการเกษตรเท่ากับเงินค่าชดเชยที่ ส.ป.ก. จ่ายให้แก่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ในอัตราไร่ละ 5,127.39 บาท ถึงไร่ละ 11,219.12 บาท คิดเป็นเงิน 290,356.34 บาท และ คปก. ในคราวประชุมครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 มีมติอนุญาตให้ อ.ต.ก. ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่อยู่ที่ตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อก่อสร้างตลาดกลางและคลังสินค้า เนื้อที่ 29-0-12 ไร่ ส่วนเรื่องค่าทดแทนและค่าเช่าตลอดจนระยะเวลาการใช้ที่ดินให้ ส.ป.ก.หารือกับ อ.ต.ก. โดยให้นำความเห็นของ คปก. พิจารณาประกอบการหารือแล้วนำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป

2. ในการประชุม คปก. ครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 ส.ป.ก. ได้คำนวณค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยวิธีประมาณการจากรายได้ผลผลิตทางการเกษตร ในอัตราไร่ละ 15,000 บาท ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการก่อสร้างคลังปัจจัยการผลิต ตลาดกลางผลผลิตทางการเกษตรและโรงปรับปรุงคุณภาพข้าวสารของ อ.ต.ก. ซึ่งเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล และเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีตลาดกลางในการจำหน่ายพืชผลทางการเกษตร ส.ป.ก. ควรเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินของ ส.ป.ก. ในอัตราไร่ละ 15,000 บาท ตามที่ ส.ป.ก. ได้เคยนำเสนอในวาระการประชุมครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 ประกอบกับ ส.ป.ก. เคยได้รับเงินค่าชดเชยที่ดินดังกล่าวเท่ากับที่ ส.ป.ก. ได้จ่ายค่าชดเชยให้แก่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์จากกรมวิชาการเกษตรแล้ว จึงถือเป็นการสนับสนุน อ.ต.ก. ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรมเป็นการปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิตและเป็นการสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและการดำเนินงานของหน่วยงานดังกล่าว เป็นการให้บริการแก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรให้การส่งเสริมสนับสนุนเพราะถือว่าหน่วยงานดังกล่าวนี้มีส่วนช่วยเหลือ ส.ป.ก. ในการแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณในการจัดหาตลาดกลาง และโรงปรับปรุงคุณภาพข้าวทั้งระบบซึ่งสามารถลดความเสียหายของข้าวสารและข้าวเปลือกได้

คำขอ

1. อนุญาตให้ลดเนื้อที่ที่ อ.ต.ก. ขอใช้ที่ดิน ส.ป.ก. ที่อยู่ที่ตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากเนื้อที่ 29-0-12 ไร่ เป็นเนื้อที่ 26-3-75 ไร่
2. คิดค่าตอบแทนการขอใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจาก อ.ต.ก. ตามราคาประเมินซึ่งคำนวณโดยวิธีประมาณการจากรายได้ผลผลิตทางการเกษตร ในอัตราเดิม ตามที่ ส.ป.ก. ได้เคยนำเสนอ คปก. ในการประชุมครั้งที่ 4/2540 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 คือ ในอัตราไร่ละ 15,000 บาท ซึ่งปัจจุบัน อ.ต.ก. ขอใช้ที่ดิน ส.ป.ก. เนื้อที่ 26-3-75 ไร่ ดังนั้น อ.ต.ก. จะต้องจ่ายค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์

ในที่ดิน ส.ป.ก. เป็นเงินทั้งสิ้น 404,062.50 บาท

3. อนุญาตให้ อ.ต.ก. ใช้ที่ดินเพื่อกิจการดังกล่าวข้างต้นตั้งแต่ปี 2545 ไปจนกว่าจะหมดความจำเป็น

มติคณะกรรมการ อนุมัติ โดยกำหนดให้ อ.ต.ก. ใช้ที่ดินเป็นเวลา 20 ปี ทั้งนี้หากครบกำหนดเวลาแล้ว อ.ต.ก. ประสงค์จะใช้ที่ดินต่อ ก็ให้ยื่นแสดงความจำนงการขอใช้ที่ดินต่อไป

เรื่องที่ 3.7 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อซื้อพันธบัตรรัฐบาลชำระค่าที่ดิน จังหวัดพะเยา เป็นกรณีพิเศษ

1. เรื่องเดิม

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดยวิธีการจัดซื้อที่ดินเอกชน เนื้อที่ 390,487-2-90.40 ไร่ และได้มีการชำระราคาที่ดิน ตามมาตรา 35 แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2519 และ พ.ศ. 2532 และตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการชำระราคา และค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2520 คือ ในส่วนที่ 1 เป็นเงินสด 100,000 บาทแรก ส่วนที่ 2 จ่ายเป็นเงินสดร้อยละ 25 และจ่ายเป็นพันธบัตรของรัฐบาลร้อยละ 75 ซึ่งได้ใช้จ่ายเงินไปแล้ว ตั้งแต่ปี 2520—2536 เป็นเงินสดจำนวน 750.71 ล้านบาท และพันธบัตรรัฐบาล จำนวน 384.53 ล้านบาท ซึ่งออกโดยกระทรวงการคลัง (ธนาคารแห่งประเทศไทย) แบ่งออกเป็น 4 งวด ๆ ละ 100 ล้านบาท ระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี โดยงวดสุดท้าย (งวดที่ 4) ได้ครบกำหนดไถ่ถอนไปเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2538 ส.ป.ก. จึงได้ประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อขอออกพันธบัตรของรัฐบาลงวดที่ 5 เพื่อชำระราคาที่ดิน แต่กระทรวงการคลังเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะให้ออกพันธบัตรให้ เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการชำระราคา และค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2536 เป็น “การชำระราคาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ที่จัดซื้อ ซึ่งมีราคาเกินแปดล้านบาทขึ้นไป สำหรับจำนวนแปดล้านบาทแรกให้จ่ายเป็นเงินสด ส่วนที่เกินแปดล้านบาทให้จ่ายเป็นเงินสดร้อยละยี่สิบห้า และจ่ายเป็นพันธบัตรของรัฐบาลร้อยละเจ็ดสิบห้า” จึงทำให้การจัดซื้อที่ดินไม่มีการชำระราคาเป็นพันธบัตรรัฐบาล นับตั้งแต่ปี 2537—2542 ซึ่งได้มีการจัดซื้อที่ดินเป็นเนื้อที่ 76,998-3-60.10 ไร่ ชำระเป็นเงินสดทั้งหมด 819.32 ล้านบาท

2. ประเด็นปัญหา

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้รับอนุมัติแผนการจัดซื้อที่ดิน เอกชน ประจำปี 2543 จากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 1/2543 เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2543 เนื้อที่ 12,000 ไร่ วงเงิน 216.10 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นส่วนของ ส.ป.ก.พะเยา จำนวน 1,000 ไร่ วงเงิน 20 ล้านบาท ซึ่ง ส.ป.ก.พะเยา ได้มีการจัดซื้อที่ดินแล้ว จำนวน 11 แปลง เนื้อที่ 704-0-18 ไร่ วงเงินอนุมัติทั้งสิ้น 21,121,350 บาท จากนายสุวิทย์ มณีวงศ์วัฒนา นายสุเกษม มณีวงศ์วัฒนา และนายพิชัย อริยวัฒนาวงศ์ โดยที่ดินตั้งอยู่ที่ ตำบลห้วยแก้ว กิ่งอำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา แต่มีที่ดิน 1 แปลง ของนายสุวิทย์ มณีวงศ์วัฒนา เป็น น.ส.3ก เลขที่ 2827 เนื้อที่ 359-3-70 ไร่ ราคาต่อไร่ละ 30,000 บาท (เป็นอำนาจการอนุมัติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัด) เป็นเงินทั้งสิ้น 10,797,750 บาท เมื่อคำนวณการชำระราคาตามพระราชกฤษฎีกากำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในการชำระราคาและค่าทดแทนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2536 มาตรา 3 ต้องชำระเป็นเงินสด 8,699,450 บาท และพันธบัตร 2,098,300 บาท

เมื่อมีการรังวัดสอบเขตเพื่อชำระราคาที่ดิน เนื้อที่เปลี่ยนเป็น 348-3-90 ไร่ น้อยกว่า เนื้อที่ตามที่ปรากฏในหนังสือสำคัญ ส.ป.ก. ใช้หลักเกณฑ์ชำระราคาตามเนื้อที่ที่น้อยกว่า โดยเจ้าของ ที่ดินยินยอมรับชำระราคาที่ดินตามผลการรังวัดของ ส.ป.ก. เป็นมูลค่าทั้งสิ้น 10,469,250 บาท แยก เป็นเงินสด 8,617,350 บาท และพันธบัตร 1,851,900 บาท แต่เนื่องจากหนึ่งหน่วยพันธบัตรปัจจุบัน มีมูลค่าหนึ่งพันบาท และตามพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการชำระราคา พ.ศ. 2520 มาตรา 5 เมื่อจ่ายเป็นพันธบัตรของรัฐบาลตามมูลค่าแล้วยังมีจำนวนเงินเหลืออยู่ไม่เท่ามูลค่า ของหนึ่งหน่วยพันธบัตรที่ตราไว้ ให้จ่ายเป็นเงินสด ดังนั้นพันธบัตรที่คงค้างจริงคือ 1,851,000 บาท ซึ่งเป็นปัญหากับ ส.ป.ก. เพราะ ส.ป.ก. ไม่มีพันธบัตรที่จะนำไปจ่ายให้เจ้าของที่ดินได้

3. การดำเนินการแก้ไขปัญหา

1. ส.ป.ก. ประสานงานกระทรวงการคลัง เพื่อขอให้ออกพันธบัตรงวดใหม่ชำระราคา ที่ดินที่จัดซื้อ และกระทรวงการคลัง กำหนดให้มีการประชุมร่วมกัน 2 ครั้ง โดยมีผู้แทน ส.ป.ก. สำนักงานประมาณ กรมบัญชีกลาง ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักบริหารหนี้สาธารณะ โดย ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่า จำนวนพันธบัตรที่ ส.ป.ก. ขอให้ออกพันธบัตรให้หนี้ เป็นจำนวนน้อย ซึ่งไม่สมเหตุผล และไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการ และที่ประชุมมีมติเห็นควร

ให้ ส.ป.ก. ไปพิจารณาซื้อพันธบัตรในตลาดรอง แทนการให้กระทรวงการคลังออกพันธบัตร

2. กระทรวงการคลัง มีหนังสือที่ กค 0206/9065 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2545 ให้ ส.ป.ก. ไปพิจารณาซื้อพันธบัตรรัฐบาลในตลาดรอง เพื่อนำไปชำระค่าที่ดินแก่เจ้าของที่ดิน จังหวัดพะเยา ซึ่งในการซื้อพันธบัตรในตลาดรองอาจใช้เงินเป็นจำนวนที่สูงกว่า หรือต่ำกว่าราคาตามมูลค่าของพันธบัตรที่ตราไว้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอัตราผลตอบแทนของพันธบัตร ตามสำเนา ที่แนบ 1 (ในวาระการประชุม)

3. ส.ป.ก. ได้หารือสำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องการให้ ส.ป.ก. พิจารณาซื้อพันธบัตรรัฐบาลในตลาดรอง กับข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินฯ มาตรา 35 วรรคสาม ที่กำหนดให้กระทรวงการคลังมีอำนาจออกพันธบัตรโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ซึ่งน่าจะเป็นพันธบัตรเฉพาะกิจที่ออกให้กับ ส.ป.ก. สำนักบริหารหนี้สาธารณะ โดยผู้อำนวยการสำนักฯ (นางพรรณิ สลาวโรคม) ชี้แจงว่าพันธบัตรรัฐบาลในตลาดรองกับพันธบัตรรัฐบาล ที่ ส.ป.ก. ขอยกใหม่ เป็นพันธบัตรรัฐบาล ที่ต้องขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเหมือนกัน จึงเห็นว่าเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะกรณีให้กับ ส.ป.ก. ที่จัดซื้อที่ดินไปแล้ว แต่ยังคงค้างค่าที่ดินส่วนที่ต้องจ่ายเป็นพันธบัตร 2 ปีแล้ว และจำนวนพันธบัตรที่ขอยกใหม่มีจำนวนที่น้อยมาก ไม่คุ้มค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ จึงเห็นควรให้ซื้อพันธบัตรรัฐบาลในตลาดรอง

4. การดำเนินการซื้อพันธบัตรรัฐบาลในตลาดรอง ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักบริหารหนี้สาธารณะ จะช่วยดูแลประสานงานกับสถาบันการเงินให้ ส.ป.ก. และเห็นว่าพันธบัตรรัฐบาลที่จะซื้อควรเป็นพันธบัตรอายุ 8 ปี เท่าอายุพันธบัตรคงเหลือ ถ้า ส.ป.ก. จ่ายพันธบัตรให้ตั้งแต่ซื้อมา (ปี 2543) ซึ่งราคาที่จัดซื้อเป็นไปตามราคาตลาดในขณะนั้น แต่จะให้ประโยชน์แก่ทางราชการมากที่สุด

5. สำนักบริหารหนี้สาธารณะมีหนังสือ ที่ กค 0206/9066 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2545 ขอความอนุเคราะห์ให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ติดต่อกับสถาบันการเงิน เพื่อขอข้อมูลและให้คำแนะนำแก่ ส.ป.ก. ในการดำเนินการซื้อพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยให้ข้อมูลในเบื้องต้นว่าพันธบัตรที่ซื้อขายในตลาดจะมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา ไม่สามารถกำหนดราคาแน่นอนจนได้จนกว่าจะได้มีการตกลงซื้อขายและกำหนดเวลาชำระเงินแน่นอนแล้ว โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ฝ่ายตลาดการเงินและบริหารเงินสำรอง จะช่วยประสานกับสถาบันการเงิน เพื่อเลือกซื้อพันธบัตรที่เหมาะสม และดีที่สุดทั้งกับเจ้าของที่ดิน และทางราชการ

6. เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกรณีของ ส.ป.ก. พะเยา ซึ่ง ส.ป.ก. ไม่มีพันธบัตรชำระค่าที่ดินส่วนที่ต้องจ่ายเป็นพันธบัตร และกระทรวงการคลังเห็นว่าไม่สมควรออกพันธบัตรวงใหม่ ขณะนี้จึงให้ ส.ป.ก. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลในตลาดรองแทน เพื่อนำไปชำระราคาที่ดินส่วนที่ยังค้างอยู่ให้แก่เจ้าของที่ดิน

4. ความเห็น ส.ป.ก.

ส.ป.ก. จึงเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เพื่อขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซื้อพันธบัตรรัฐบาลในตลาดรอง และนำไปชำระราคาที่ดินแก่เจ้าของที่ดินต่อไป

5. ประเด็นที่เสนอขอ

1. ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อซื้อพันธบัตรรัฐบาลตามราคาที่ตราไว้หน้าพันธบัตร มูลค่า 1,851,000 บาท ในตลาดรองตามความเห็นกระทรวงการคลัง เฉพาะกรณีซื้อที่ดินของจังหวัดพะเยา เพื่อนำไปชำระราคาที่ดินแก่เจ้าของที่ดินราย นายสุวิทย์ มณีวงศ์วัฒนา

ทั้งนี้ สำหรับวงเงินส่วนที่เหลือ 900 บาท เนื่องจากหนึ่งหน่วยพันธบัตรปัจจุบันมีมูลค่าหนึ่งพันบาท ตามพระราชกฤษฎีกา มาตรา 5 กำหนดว่า เมื่อจ่ายเป็นพันธบัตรของรัฐบาลตามมูลค่าแล้ว ยังมีจำนวนเงินเหลืออยู่ไม่เท่ามูลค่าของหนึ่งหน่วยพันธบัตรที่ตราไว้ให้จ่ายเป็นเงินสด

2. ขออนุมัติให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจอนุมัติให้ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อชำระค่าพันธบัตรที่จัดซื้อในส่วนต่างของราคาตลาดกับราคาพันธบัตรที่ตราไว้ (Premium) ค่าโอนกรรมสิทธิ และค่าธรรมเนียมที่อาจเกิดขึ้น

3. ขออนุมัติวิธีการเบิกจ่ายเงินกองทุนฯ เป็นกรณีพิเศษให้แก่เจ้าของพันธบัตรรัฐบาลตามข้อ 1 และ 2 และโอนพันธบัตรเป็นชื่อ นายสุวิทย์ มณีวงศ์วัฒนา (เจ้าของที่ดิน) ตามที่กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทยจัดหาให้ดังกล่าว

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 3.8 ขออนุมัติหลักการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 กรณีอำนาจการอนุมัติเงินกู้ยืม

1. เรื่องเดิม

ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้ออกระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 โดยกำหนดวัตถุประสงค์การให้กู้ยืมเพื่อประกอบเกษตรกรรม ซึ่งหมายถึง การกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีผลเอื้ออำนวยประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมด้วย และการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชย ซึ่งหมายถึง เงินที่ผู้ได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินในการปฏิรูปที่ดินขอกู้ยืมเพื่อชำระให้แก่ผู้ที่ถือครองที่ดินอยู่เดิม ทั้งนี้ ในหมวดที่ 6 ของระเบียบดังกล่าว ได้กำหนดเกี่ยวกับอำนาจการอนุมัติเงินกู้ยืมไว้ และตามมติ คปก. ในการประชุมครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539 ได้อนุมัติในหลักการแก้ไขอำนาจการอนุมัติเงินกู้ยืมตามระเบียบดังกล่าว สำหรับรายละเอียดการอนุมัติเงินกู้ยืมมีดังนี้

(1) การกู้ยืมรายบุคคล

- ก. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจอนุมัติการกู้ยืมวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท
- ข. การกู้ยืมเกินกว่ารายละ 20,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ
- ค. การกู้ยืมเกินกว่ารายละ 50,000 บาท แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ให้คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คจ.) เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ ยกเว้นการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชยให้ อกก.คจ. เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติวงเงินกู้ยืมซึ่งเกินกว่ารายละ 50,000 บาท ขึ้นไปโดยไม่จำกัดวงเงิน
- ง. การกู้ยืมรายละ 200,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการกู้ยืมเพื่อเป็นค่าชดเชย

(2) การกู้ยืมโครงการ

- ก. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมไม่เกิน 1,000,000 บาท ให้ อกก.คจ. เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติมีอำนาจอนุมัติ

ข. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมเกินกว่า 1,000,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอ คปก.

อนุมัติ

กรณีสถาบันเป็นผู้กู้ยืมให้ อกก.กง. มีอำนาจอนุมัติไม่เกินแห่งละ 1,000,000 บาท สำหรับวงเงินเกินกว่า 1,000,000 บาท ให้นำเสนอ คปก.พิจารณา

2. สภาพปัญหา

ปัจจุบันเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีการเสนอขอกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเป็นจำนวนเงินที่สูงขึ้น ซึ่งมีผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายและค่าลงทุนทางการเกษตรของเกษตรกรแต่ละรายสูงขึ้น ดังนั้น วงเงินที่เสนอขอกู้ยืมส่วนหนึ่งจึงต้องใช้ระยะเวลาในการนำเสนอขออนุมัติ เนื่องจากต้องผ่านขั้นตอนในการพิจารณาหลายระดับ ซึ่งทำให้การอนุมัติให้กู้ยืมไม่ทันฤดูกาล และบางครั้งเกิดผลเสียกับเกษตรกร เพราะส่วนที่เกษตรกรไม่สามารถกู้จากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ แต่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่าย จึงต้องไปกู้ยืมจากเงินกู้ระบบซึ่งดอกเบี้ยจะสูงมาก ทำให้ต้องรับภาระเพิ่มขึ้น

3. ความเห็นของ ส.ป.ก.

1) ตั้งแต่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องอำนาจการอนุมัติวงเงินสินเชื่อตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา ส.ป.ก. ได้มีการอนุมัติสินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ตั้งแต่ปี 2536 - 2544 (ณ 30 กันยายน 2544) เป็นจำนวนทั้งสิ้น 890.45 ล้านบาท แยกเป็นสินเชื่อค่าชดเชยที่ดิน จำนวน 87.55 ล้านบาท สินเชื่อสหกรณ์ จำนวน 98.33 ล้านบาท และสินเชื่อพัฒนารายได้อื่น ๆ จำนวน 705.07 ล้านบาท ซึ่งในการอนุมัติวงเงินสินเชื่อดังกล่าว เมื่อแยกเฉพาะในส่วนที่เป็นสินเชื่อรายโครงการ จะมีจำนวนทั้งสิ้น 127 โครงการ วงเงิน 173.76 ล้านบาท โดย อกก.กง. เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ 102 โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ 80.31 ของโครงการทั้งหมด เป็นเงิน 64.70 ล้านบาท และ คปก.พิจารณาอนุมัติ จำนวน 25 โครงการ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.69 เป็นเงิน 109.06 ล้านบาท โดยมีวงเงินการอนุมัติอยู่ระหว่าง 1.50 - 5.00 ล้านบาท ส่วนที่เกินกว่า 5.00 ล้านบาท มีจำนวน 3 โครงการ

2) เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้การดำเนินการให้สินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรทันตามความต้องการของผู้กู้ และฤดูกาลผลิต ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในส่วนของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ตลอดจนประโยชน์ที่จะเกิดแก่กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จึงเห็นสมควรขยายวงเงินการอนุมัติเงินกู้ยืมซึ่งอยู่ในอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สูงขึ้น

4. ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติหลักการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 กรณีอำนาจการอนุมัติให้กู้ยืม ดังนี้

การแก้ไขตามมติ คปก.ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539	ขอแก้ไข
ข้อ 13 (2) ก. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมไม่เกิน 1,000,000 บาท ให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ	โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมไม่เกิน 5,000,000 บาท ให้คณะกรรมการฯ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ
ข้อ 13 (2) ข. โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมเกินกว่า 1,000,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอ คณะกรรมการฯ พิจารณา	โครงการซึ่งมีวงเงินกู้ยืมเกินกว่า 5,000,000 บาทขึ้นไป ให้นำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา
ข้อ 14 กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืมให้ คณะกรรมการฯ มีอำนาจอนุมัติไม่เกิน แห่งละ 1,000,000 บาท สำหรับวงเงินเกินกว่า 1,000,000 บาท ให้เสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา	กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้กู้ยืมให้ คณะกรรมการฯ มีอำนาจอนุมัติไม่เกิน แห่งละ 5,000,000 บาท สำหรับวงเงินเกินกว่า 5,000,000 บาท คณะกรรมการฯ พิจารณา

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ คปก.อนุมัติเป็นต้นไป

มติคณะกรรมการ **อนุมัติ**

เรื่องที่ 3.9 ขออนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นค่าใช้จ่าย
ดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า ในเขตปฏิรูปที่ดิน
อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

1. เรื่องเดิม

ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ (ส.ป.ก.เชียงใหม่) ได้จัดทำโครงการ

เพื่อส่งเสริมอาชีพการประกอบเกษตรกรรมให้กับเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดิน จากส.ป.ก. โดยร่วมมือกับภาคเอกชน ได้แก่ บริษัท วิ.เอส.เอ็น มาร์เก็ตติ้ง จำกัด ส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า กาแฟพันธุ์อาราบิก้า เป็นไม้ยืนต้นที่ให้ผลตอบแทนสูง และมีระยะยาว อีกทั้งสภาพพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว มีสภาพพื้นที่โครงการเป็นที่เนินสูงสลับภูเขาล้อมรอบ ลักษณะอากาศค่อนข้างเย็นเหมาะสมแก่การปลูกกาแฟ ส.ป.ก.เชียงใหม่ จึงให้การสนับสนุนเกษตรกร ซึ่งเป็นเกษตรกรชาวเขาที่อาศัยอยู่ในป่าสงวนแห่งชาติบริเวณต้นน้ำลำธาร และได้รับการอพยพเข้ามาทำประโยชน์ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 387 ราย โดยจะได้รับการจัดที่ดิน ประมาณรายละ 5 ไร่ สำหรับเป้าหมายโครงการระยะแรก ปี 2545 กำหนดเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 100 ราย โดยขอการสนับสนุนสินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ รายละ 17,370 บาท เป็นเงินทั้งสิ้น 1,737,000 บาท

2. ข้อเสนอโครงการ

- 1) โครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้าในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการดำเนินงานร่วมกัน ในลักษณะ 3 ประสาน คือ ส.ป.ก. เชียงใหม่(ภาครัฐ) บริษัทวิ. เอส. เอ็น มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (ภาคเอกชน) และเกษตรกร
- 2) มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่รกร้างป่าโละไม้้อ ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 100 ราย โดยกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ รายละ 17,370 บาท แยกเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนปลูกกาแฟ 10,020 บาท และค่าใช้จ่ายปลูกปอสา 7,350 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,737,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี ระยะเวลาดำเนินโครงการ 10 ปี ปลอดการชำระเงินต้น 3 ปี และปลอดการชำระดอกเบี้ย 1 ปี
- 3) คุณสมบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
 - 3.1) เป็นเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินและได้รับการจัดให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินมีเอกสารสิทธิ ส.ป.ก.4-01 เรียบร้อยแล้ว
 - 3.2) มีแรงงานในครัวเรือนที่สามารถทำงานในพื้นที่อย่างน้อย 2 คน
 - 3.3) มีความขยันขันแข็งและตั้งใจเข้าร่วมโครงการ
 - 3.4) มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาอบรม
 - 3.5) มีเงินทุนในการดำเนินงานพอสมควร
- 4) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานตามโครงการ
 - 4.1) ส.ป.ก.เชียงใหม่ ร่วมกับ บริษัทฯ กำหนดแนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด ข้อตกลง เงื่อนไขต่าง ๆ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตการดำเนินงานและพื้นที่เป้าหมาย

4.2) ส.ป.ก.เชียงใหม่ ร่วมกับบริษัทฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทำการประชาสัมพันธ์โครงการ โดยทำการประชุมชี้แจงเพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่รับรู้ และเข้าใจวัตถุประสงค์ ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ

4.3) เกษตรกรผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการให้แสดงความจำนงขอเข้าร่วมโครงการต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่

4.4) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องเป็นเกษตรกรในพื้นที่โครงการ

4.5) การกำหนดจุดรับซื้อผลผลิต โดย ส.ป.ก. และบริษัทฯ จะเป็นผู้กำหนดจุดรับซื้อผลผลิต ณ พื้นที่ของโครงการ

4.6) การจัดฝึกอบรมก่อนเริ่มเพาะปลูกพืชตามโครงการ บริษัท วี เอส เอ็น มาร์เก็ตติ้ง จำกัด จะจัดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการปลูกกาแฟดำเนินการจัดฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของโครงการและให้ความรู้ด้านการผลิต

4.7) บริษัทฯ จะประสานงานกับกรมวิชาการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อจัดหาต้นพันธุ์กาแฟอาราบิก้าให้เกษตรกรส่วนหนึ่ง และให้มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมประจำในพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรประสานงานกับกรมป่าไม้เพื่อสนับสนุนไม้ยืนต้นเพื่อใช้เป็นที่ยังร่มเงาให้แก่ต้นกาแฟ

4.8) การบำรุงรักษาต้นกาแฟ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องบำรุงดูแลรักษาสวนกาแฟอาราบิก้าตามคำแนะนำของ บริษัท วี เอส เอ็น มาร์เก็ตติ้ง จำกัด และเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด เช่น การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย การตัดแต่งกิ่ง การกำจัดโรคและแมลง การกำจัดวัชพืช ทั้งนี้เพื่อให้ต้นกาแฟเจริญเติบโตและสมบูรณ์เต็มที่

4.9) การเก็บผลผลิตกาแฟตามโครงการกาแฟอาราบิก้าจะเริ่มให้ผลผลิตตั้งแต่ปีที่ 3 ขึ้นไป ในการเก็บเกี่ยวผลผลิต บริษัท วี เอส เอ็น มาร์เก็ตติ้ง จำกัด จะเป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกาแฟอาราบิก้า อาทิ วิธีการเก็บผลผลิต การเก็บรักษาและการคัดขนาดผลผลิตให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้บริษัทฯ จะรับซื้อผลผลิตทั้งหมด ได้แก่ ผลเชอรี่ของกาแฟอาราบิก้า รวมถึงผลผลิตของพืชซึ่งปลูกร่วมตามที่บริษัทฯ ตกลงจะรับซื้อและหาตลาดให้

3. ความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ (คปจ.เชียงใหม่)

คปจ. เชียงใหม่ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2544 เห็นชอบโครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้าในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

4. ผลการวิเคราะห์โครงการ

ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้าในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เห็นสมควรให้เกษตรกรกู้ยืมรายละ 15,000 บาท แยกเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนปลูกกาแฟ จำนวน 10,200 บาท และค่าใช้จ่ายลงทุนปลูกปอ จำนวน 4,800 บาท สรุปผลการวิเคราะห์ได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1) วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการลงทุนปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า รายได้ และผลตอบแทนของเกษตรกร

กาแฟพันธุ์อาราบิก้า (Coffee Arabica) เป็นกาแฟที่มีคุณภาพ รสชาติ กลมกล่อม มีกลิ่นหอมราคาแพง เปอร์เซ็นต์คาเฟอีนต่ำ นิยมผลิตเป็นกาแฟคั่วบด (Roasted Coffee) กาแฟชนิดนี้ต้องปลูกในพื้นที่ที่มีอุณหภูมิค่อนข้างเย็น และต้องการความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 700 - 1,500 เมตร จึงเหมาะสมที่จะปลูกบนคอกทางภาคเหนือของประเทศไทย เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน สำหรับค่าใช้จ่ายในการลงทุนปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า เกษตรกรจะมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในปีแรกประมาณ 3,400 บาท/ไร่/ปี ถ้าเกษตรกรปลูกกาแฟ 3 ไร่ จะมีต้นทุนค่าใช้จ่าย 10,200 บาท/ปี ค่าใช้จ่ายจำแนกเป็นค่าเตรียมดิน ค่าต้นพันธุ์ ค่าปุ๋ยและสารเคมีและในปีที่ 2 ถึงปีที่ 8 เกษตรกรจะมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาต้นกาแฟ ประมาณ 640 - 2,730 บาท/ไร่/ปี เกษตรกรปลูกกาแฟ 3 ไร่ จะมีค่าใช้จ่ายประมาณ 1,920 - 13,650 บาท (รายละเอียดตามเอกสารแนบตารางที่ 1 ในวาระการประชุม) สำหรับการขยายพื้นที่เพาะปลูกกาแฟในปีที่ 5 จากจำนวน 3 ไร่ เป็น 5 ไร่ เกษตรกรจะไม่มีค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าเตรียมดิน และค่าต้นพันธุ์ เนื่องจากเกษตรกรได้เตรียมดินเพื่อปลูกกาแฟในปีที่ 1 จำนวน 3 ไร่ และเตรียมดินเพื่อปลูกปอสา จำนวน 1 ไร่ รวมทั้งสิ้น 4 ไร่ ส่วนอีก 1 ไร่ เกษตรกรจะค่อย ๆ ปรับเตรียมดินด้วยแรงงานตนเอง และในส่วนต้นพันธุ์เกษตรกรจะได้รับเมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้วจากบริษัทฯ โดยวิธีการแลกเปลี่ยนกับเมล็ดพันธุ์ของเกษตรกร ที่ได้จากการปลูกกาแฟในปีที่ 3 เพื่อนำมาเพาะกล้าพันธุ์เองกาแฟพันธุ์อาราบิก้า จะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 3 โดยเก็บผลสดได้ 100 กิโลกรัม/ไร่ เกษตรกรขายได้กิโลกรัมละประมาณ 10 บาท (ราคาโดยเฉลี่ย) เกษตรกรแต่ละรายจะมีรายได้ 1,000 บาท/ไร่ รายได้รวม 3,000 บาท

ในปีที่ 4 ให้ผลผลิตที่เป็นผลสด 400 - 450 กิโลกรัม เกษตรกรแต่ละรายจะมีรายได้ประมาณ 4,000 - 4,500 บาท/ไร่ รวมรายได้ 12,000 - 13,500 บาท

ในปีที่ 5 ให้ผลผลิตที่เป็นผลสด 700 - 900 กิโลกรัม เกษตรกรแต่ละรายจะมีรายได้ประมาณ 7,000 - 9,000 บาท/ไร่ รวมรายได้ 21,000 - 27,000 บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการลงทุน

เกษตรกรจะมีผลตอบแทนที่เป็นกำไรตั้งแต่ปีที่ 4 - ปีที่ 8 ประมาณ 7,080 — 24,800 บาท (รายละเอียดตามตารางที่ 3 ในวาระการประชุม) การปลูกกาแฟของเกษตรกรในโครงการ จะเริ่มปลูกรายละเอียดประมาณ 3 ไร่ ในปีที่ 1—4 และจะปลูกกาแฟ 5 ไร่ ในปีที่ 5 - 8

4.2) วิเคราะห์ค่าใช้จ่าย รายได้ และผลตอบแทนการลงทุนปลูกปอสาของเกษตรกรในโครงการส่งเสริมปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า ซึ่งในช่วง 3 ปีแรกของการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้าที่ยังไม่ให้ผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในช่วงเวลาดังกล่าว จึงกำหนดให้มีการปลูกปอสา จำนวน 1 ไร่ เพื่อเสริมรายได้ และปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ข้าวไร่ และปลูกพืชผักรวม จำนวน 1 ไร่ ซึ่งผลผลิตที่ได้ใช้ยังชีพในครัวเรือน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนประมาณ 2,800 บาท/ไร่ (สถิติผลสำรวจของอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่) และส่วนที่เหลือเพื่อขายเป็นรายได้สำหรับค่าใช้จ่ายการลงทุนปลูกปอสา ในปีแรก 4,800 บาท/ไร่/ปี จำแนกเป็นค่าเตรียมดิน ต้นพันธุ์ ค่าปุ๋ยและสารเคมีและมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาปีที่ 2 และปีที่ 3 ประมาณ 400 บาท/ไร่/ปี (ดูรายละเอียดตามตารางที่ 2 ในวาระการประชุม) ปอสาจะเริ่มให้ผลผลิตในปีที่ 2 ประมาณ 200 กิโลกรัม/ไร่ และปีที่ 3 ประมาณ 200 กิโลกรัม/ไร่ และเกษตรกรขายได้กิโลกรัมละ 20 บาท ซึ่งเกษตรกรจะมีรายได้จากการปลูกปอสาปีละประมาณ 4,000 บาท เมื่อหักต้นทุนค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น เกษตรกรจะมีรายได้ปีละ 3,600 บาท รวม 2 ปี เป็นเงิน 7,200 บาท และมีผลตอบแทนสุทธิ (กำไร) จำนวน 2,400 บาท จากการปลูกปอสา (รายละเอียดตามตารางที่ 4 ในวาระการประชุม)

การรับซื้อผลผลิต

การรับซื้อผลผลิต บริษัท วี. เอส. เอ็น มาร์เก็ตติ้ง จำกัด จะเป็นผู้รับซื้อผลผลิตทั้งหมด ณ จุดรับซื้อในพื้นที่โครงการ ได้แก่ ผลผลิตของกาแฟอาราบิก้า ปอสา หรือพืชผักเมืองหนาวตามที่ตกลงกัน โดยบริษัทจะทำหนังสือค้ำประกันราคาผลผลิตกาแฟไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 8 บาท ทั้งนี้ ราคาการรับซื้อผลผลิตกาแฟอาราบิก้าจะใช้ราคาอ้างอิงตามตลาดโลกในขณะนั้น

4.3) การวิเคราะห์ความเหมาะสมและการวิเคราะห์ทางการเงินของโครงการ ตามโครงการที่เสนอ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน และเพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งรับซื้อผลผลิตแน่นอนในราคาประกัน โดยโครงการดังกล่าวจะดำเนินการในลักษณะ 3 ประสาน คือ ส.ป.ก.เชียงใหม่ เกษตรกร และบริษัท วี เอส เอ็น มาร์เก็ตติ้ง จำกัด ซึ่งจะเป็นผู้เข้ามารับซื้อผลผลิตทั้งหมดของเกษตรกร รวมทั้งบริษัทฯ จะจัดให้มีการอบรมการปลูกและการดูแลรักษาไร่กาแฟให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น โครงการส่งเสริมปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้าในเขตปฏิรูปที่ดินอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นโครงการที่น่าจะได้รับการสนับสนุน

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงินของโครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า จากประมาณการค่าใช้จ่าย และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการ (รายละเอียดตามตารางที่ 7 ในวาระการประชุม) อัตราดอกเบี้ย 4% ปรากฏว่า

$$B / C \text{ ratio} = 1.86$$

$$NPV = 54,243 \text{ บาท}$$

$$IRR = 37.54\%$$

ระยะเวลาคืนทุน 3 ปี 8 เดือน แสดงให้เห็นว่าโครงการนี้ให้ผลคุ้มค่าต่อการลงทุน

5. ความเห็นของฝ่ายเลขานุการ

1) เนื่องจาก ส.ป.ก. ได้ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่รกร้างโล่งไม้ฮ้อ ตำบลอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมจัดที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรชาวเขาที่อพยพจากป่าสงวนแห่งชาติ บริเวณต้นน้ำลำธารเพื่อเข้าทำประโยชน์ที่ดิน ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรเหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน และมีแหล่งรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรให้กับเกษตรกรดังกล่าว

2) การส่งเสริมปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า ตามโครงการดังกล่าวมีลักษณะเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบริษัทผู้เข้าร่วมโครงการจะจัดให้มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมประจำในพื้นที่โครงการเพื่อให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกร จึงมีความเป็นไปได้ที่โครงการจะบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

3) ผลจากการวิเคราะห์ทางการเงินของโครงการ ปรากฏว่า จากการพิจารณาคืนทุน ค่าใช้จ่าย รายได้ และผลตอบแทน (กำไร) ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ให้ผลคุ้มค่าต่อการลงทุน กล่าวคือ อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน เท่ากับ 1.86 : 1 อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ เท่ากับ 37.54% และมีระยะเวลาคืนทุน 3 ปี 8 เดือน จึงเห็นสมควรให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าว

6. ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ

คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ ได้พิจารณารายละเอียดในการประชุม ครั้งที่ 3/2545 วันที่ 12 เมษายน 2545 มีมติเห็นชอบตามที่ ส.ป.ก. เสนอ โดยมีข้อสังเกตให้กลุ่มเกษตรกรตั้งตัวแทนทำสัญญากับบริษัทเอง และในอนาคตควรเข้าระบบสหกรณ์ด้วย

7. จากการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 2/2545 วันที่ 5 มิถุนายน 2545

ส.ป.ก. ได้นำโครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้าในเขตปฏิรูปที่ดิน

อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เสนอ คปก. พิจารณาในการประชุมครั้งที่ 2/2545 วันที่ 5 มิถุนายน 2545 ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วในหลักการเห็นควรให้การสนับสนุน แต่เนื่องจากมีประเด็นตัวเลข ในตารางวิเคราะห์ซึ่งกรรมการให้ตรวจสอบ และฝ่ายเลขานุการได้ทบทวนแล้ว จึงขอถอนเรื่อง เพื่อตรวจสอบรายละเอียดตัวเลขการวิเคราะห์โครงการ อีกครั้งหนึ่ง

บัดนี้ ฝ่ายเลขานุการได้ตรวจสอบและจัดทำข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม เสร็จเรียบร้อยแล้ว คือต้นทุนการปลูกกาแฟในปีที่ 4 เป็นต้นไป จะไม่มีค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าเตรียมดิน และค่าต้นพันธุ์ เนื่องจาก

- ค่าเตรียมดิน เกษตรกรได้เตรียมดินเพื่อปลูกกาแฟในปีที่ 1 จำนวน 3 ไร่ และเตรียมดิน เพื่อปลูกปอสา จำนวน 1 ไร่ รวมทั้งสิ้น 4 ไร่ เกษตรกรค่อย ๆ ปรับเตรียมดินด้วยแรงงานตนเอง

- ค่าต้นพันธุ์ เกษตรกรได้รับเมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการตรวจสอบแล้วจากบริษัทฯ โดยวิธีการ แลกเปลี่ยนกับเมล็ดพันธุ์ของเกษตรกรที่ได้จากการปลูกกาแฟในปีที่ 3 เพื่อมาเพาะกล้าเอง

ดังนั้นการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายจึงไม่นำตัวเลขต้นทุนมาคิดคำนวณ จึงเห็นสมควร นำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาต่อไป

8. ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ ตามโครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์อาราบิก้า ในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 100 ราย ๆ ละ 15,000 บาท วงเงินทั้งสิ้น 1,500,000 บาท (ตามบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการฯ ที่แนบในวาระการประชุม) เป็นเงินกู้ระยะยาว อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี กำหนด ชำระคืนภายใน 8 ปี ปลอดการชำระเงินต้น 3 ปี และปลอดการชำระดอกเบี้ย 1 ปี

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 3.10 ขออนุมัติให้สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบึงสามพัน จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์
กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อเป็นทุนในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์

1. เรื่องเดิม

สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบึงสามพัน จำกัด (สกป. บึงสามพัน จำกัด) ได้จดทะเบียน เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2531 และได้เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2531 จนถึงวันสิ้นปี ทางบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2544 ปรากฏว่ามีสมาชิก 352 ราย กลุ่มสมาชิก 12 กลุ่ม มีทุนเรือนหุ้น

ที่ชำระเต็มมูลค่าหุ้นแล้ว 57,377 หุ้น ๆ ละ 10 บาท เป็นเงิน 573,770 บาท มีเงินสำรอง 417,512.80 บาท ปัจจุบันสหกรณ์ได้ขยายการดำเนินงานธุรกิจให้เงินกู้เพื่อซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ธุรกิจซื้อ โดยการจัดหาสินค้าด้านการเกษตรจำหน่ายให้สมาชิก ธุรกิจขายโดยสหกรณ์จัดซื้อและรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อจัดการขาย นอกจากนั้นสหกรณ์ได้มีการส่งเสริมพัฒนาอาชีพการปลูกพืชสวนและกำลังส่งเสริมการเลี้ยงโคนเนื้อเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก จึงทำให้สหกรณ์ขาดแคลนเงินทุนซึ่งมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ ในขณะเดียวกันสมาชิกของสหกรณ์มีความต้องการเลี้ยงโคนเนื้อเพศผู้ ซึ่งทำรายได้ให้แก่สมาชิกพอสมควร ปัจจุบันมีสมาชิกบางรายได้ดำเนินการเลี้ยงโคนเนื้อแล้ว โดยใช้เงินลงทุนส่วนตัวและกู้จากสหกรณ์ฯ จำนวน 50 ราย ๆ ละ 20,000 บาท แต่สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีเงินลงทุน และต้องการเงินกู้จากสหกรณ์ฯ ซึ่งสหกรณ์ฯ ก็ไม่มีเงินทุนเพียงพอที่จะให้สมาชิกกู้ยืมได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุดที่ 13 ได้ประชุม ครั้งที่ 11 วันที่ 12 กรกฎาคม 2544 มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ สกป. บึงสามพัน จำกัด กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน 3,000,000 บาท เพื่อดำเนินธุรกิจให้สมาชิกกู้ยืมตามโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนเนื้อ (เพิ่มเติม)

2. ข้อเสนอโครงการ

สกป. บึงสามพัน จำกัด ขอกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน 3,000,000 บาท เพื่อเป็นทุนในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ขอกู้เป็นเวลา 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี (รายละเอียดตามเอกสารประกอบหมายเลข 1 ในวาระการประชุม)

3. แผนการดำเนินงาน

สกป. บึงสามพัน จำกัด ขอกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน 3,000,000 บาท เพื่อดำเนินธุรกิจสินเชื่อให้แก่สมาชิก จำนวน 150 ราย ๆ ละ 20,000 บาท อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 9 ต่อปี โดยมีรอบระยะเวลาการให้สินเชื่อ 1 ปี สหกรณ์คาดว่าจะมีกำไรจากการดำเนินงานหลังหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 193,200 บาท และสหกรณ์จะต้องชำระดอกเบี้ยเงินกู้ ส.ป.ก. ร้อยละ 3 ต่อปี เป็นเงิน 90,000 บาท คงเหลือเป็นรายได้สุทธิของสหกรณ์ จำนวน 103,200 บาท (รายละเอียดตามงบกระแสเงินสดที่แนบ ในวาระการประชุม)

4. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ (คปจ. เพชรบูรณ์)

คปจ. เพชรบูรณ์ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ 2/2544 วันที่ 2 สิงหาคม 2544 เห็นชอบให้ สกป. บึงสามพัน จำกัด กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน 3,000,000 บาท

5. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ

สหกรณ์มีแผนดำเนินธุรกิจสินเชื่อให้แก่สมาชิก เพื่อกู้ไปเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 150 ราย ๆ ละ 20,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,000,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9 ต่อปี โดยสมาชิกจะเลี้ยงโคเนื้อ เพศผู้รายละ 4 ตัว โดยซื้อโคเนื้อเพศผู้อายุประมาณ 8 เดือน และทำการเลี้ยงต่ออีกประมาณ 12 เดือน จึงนำออกขาย ซึ่งจะมีโคเนื้อเพศผู้ในโครงการทั้งหมดประมาณ 600 ตัว คาดว่าสมาชิกจะมีรายได้สุทธิ จากการเลี้ยงโคเนื้อเพศผู้เฉลี่ย 27,000 บาท/ราย จึงคาดว่าสมาชิกจะสามารถชำระคืนเงินกู้สหกรณ์ฯ ได้ และสหกรณ์จะมีรายได้จากส่วนต่างของดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์ต้องจ่าย ส.ป.ก. ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี และดอกเบี้ยที่สหกรณ์ได้รับจากสมาชิกที่กู้ยืมสหกรณ์ในอัตราร้อยละ 9 ต่อปี เป็นเงินทั้งสิ้น 180,000 บาท และหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 1 ปี เป็นเงิน 76,800 บาท (เดือนละ 6,400 บาท) คงเหลือ เป็นรายได้สุทธิของสหกรณ์ จำนวน 103,200 บาท

6. ความเห็นของ ส.ป.ก.

6.1 ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์

(1) จากรายงานการสอบบัญชีสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีฯ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2544 มีผลการดำเนินงานดังนี้

จำนวน สมาชิก (ราย)	ทุน ดำเนินงาน (บาท)	ทุน สหกรณ์ (บาท)	สินทรัพย์ หมุนเวียน (บาท)	หนี้สิน หมุนเวียน (บาท)	หนี้สิน ทั้งสิ้น (บาท)	กำไรสุทธิ (บาท)	สภาพ คล่องทาง การเงิน	ความ สามารถในการ ก่อหนี้	ความสามารถ ในการชำระหนี้
352	2,521,732	1,139,477	2,519,892	382,255	1,382,255	47,069.94	6.59 : 1	1.21 : 1	1.87

สภาพคล่องทางการเงิน พิจารณาจากอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนของกิจการในการที่ชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อครบกำหนดได้สภาพคล่องทางการเงิน 6.59 : 1 แสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนเมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนที่มีอยู่ 1 แล้ว อยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้และเงินฝากธนาคาร ซึ่งเป็นสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์ สหกรณ์ควรเร่งรัดติดตามการชำระหนี้ที่ค้างชำระเพื่อนำเงินมาใช้หมุนเวียนต่อไป

ความสามารถในการก่อหนี้ พิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนเท่ากับ 1.21 : 1 แสดงว่าสหกรณ์มีเงินทุน 1 เท่า มีเครดิตเป็นหนี้ 1.21 เท่า หนี้สินจะสามารถก่อให้เกิดรายได้

ความสามารถในการชำระหนี้ พิจารณาจากอัตราส่วนผลตอบแทนในการดำเนินงานต่อสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีอยู่ และก่อให้เกิดรายได้ กล่าวคือ ความสามารถในการชำระหนี้เท่ากับ 1.87 แสดงว่า

สหกรณ์มีความสามารถในการใช้ทรัพย์สินเพื่อหากำไรคิดเป็นร้อยละ 1.87 แต่สหกรณ์มีกำไรต่อยอดขายและบริการคิดเป็นร้อยละ 23.72

(2) จากงบทดลอง 3 เดือนย้อนหลังสิ้นสุด ณ วันที่ 31 มกราคม 2545 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545 และวันที่ 31 มีนาคม 2545 สรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์ดังนี้

สหกรณ์ฯ มีเงินฝาก ธ.ก.ส. ในเดือนมกราคม 2545 จำนวน 125,712 บาท ในเดือนกุมภาพันธ์ 2545 จำนวน 522,712 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้น 4.16 เท่า และในเดือนมีนาคม 2545 จำนวน 423,122.5 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนมกราคม 2545 จำนวน 3.37 เท่า มีลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม 2545 เป็น 745,054 บาท 883,624 บาท และ 1,034,704 บาท หรือเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน จำนวน 1.19 เท่า และ 1.17 เท่าตามลำดับ ซึ่งหากครบกำหนดชำระคืน สหกรณ์จะได้รับเงินคืนอีกจำนวนมาก สหกรณ์มีดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม 2545 จำนวน 104,613 บาท 112,008 บาท และ 130,331 บาท ตามลำดับ และสหกรณ์ไม่มีเจ้าหนี้เงินกู้แต่อย่างใด

(3) จากประมาณการกระแสเงินสดในการดำเนินธุรกิจ (Cash Flow) ดังนี้

ในเดือนกรกฎาคม 2545 สหกรณ์ฯ กู้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวน 3,000,000 บาท เพื่อเป็นทุนในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อแก่สมาชิก และได้ปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกกู้ยืม จำนวน 3,000,000 บาท

ในเดือนกรกฎาคม 2546 สหกรณ์ฯ ได้รับชำระคืนเงินกู้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ร้อยละ 9 ต่อปี เป็นเงินทั้งสิ้น 3,270,000 บาท และสหกรณ์ฯ ได้ชำระคืนเงินกู้ ส.ป.ก. เป็นเงินต้น และดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี เป็นเงินทั้งสิ้น 3,090,000 บาท คงเหลือเงินสดก่อนหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 180,000 บาท และเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเดือนละ 6,400 บาท รวม 1 ปี เป็นเงิน 76,800 บาท คงเหลือเป็นกำไรสุทธิจากการดำเนินการให้สมาชิกกู้ยืม เป็นเงินทั้งสิ้น 103,200 บาท

6.2 ภาวะหนี้สินของเกษตรกร

สหกรณ์ได้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวน 1,000,000 บาท ในปี 2543 (เดือนสิงหาคม) เพื่อให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อเพศผู้ โดยสัญญา กู้ยืมครบกำหนดชำระคืนในเดือนสิงหาคม 2546 โดยสมาชิกกู้ยืมเงินไปสามารถชำระหนี้เงินกู้ตามสัญญาได้ครบถ้วน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2545 ซึ่งขณะนี้สหกรณ์ไม่มีหนี้สินกับ ส.ป.ก. แต่อย่างใด

6.3 นายทะเบียนสหกรณ์จังหวัดเพชรบูรณ์ เห็นชอบให้ สกป.บึงสามพัน จำกัด ถือใช้ วงเงินหรือค่าประกันประจำปี 2544 วงเงินไม่เกิน 5 ล้านบาท

7. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2536 และแก้ไขเพิ่มเติมตามมติ คปก. ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539 ข้อ 14 “กรณีสถาบันเกษตรกรเป็นผู้กู้ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุมัติไม่เกินแห่งละ 1,000,000 บาท สำหรับวงเงินเกินกว่า 1,000,000 บาท ให้คณะกรรมการพิจารณา”

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และมติ คปก. ครั้งที่ 2/2545 วันที่ 5 มิถุนายน 2545 อนุมัติ ลดอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สำหรับการให้สถาบันเกษตรกรกู้ยืมคิวดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ 2 ต่อปี โดยให้มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติ จึงเห็นควรสนับสนุนเงินเชื่อเงิน กองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ให้แก่ สกป. บึงสามพัน จำกัด กู้ยืมเป็นเงิน 3,000,000 บาท เพื่อให้สมาชิก กู้ยืมเพื่อดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อเพศผู้ ได้อย่างทั่วถึง และเพียงพอต่อความต้องการ ของสมาชิก อีกทั้งเป็นการสนับสนุนสถาบันเกษตรกรให้สามารถดำเนินธุรกิจให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของการจัดตั้งสหกรณ์ ซึ่งในการดำเนินธุรกิจดังกล่าว สกป. บึงสามพัน จำกัด จะได้นำเงินที่กู้ยืม จากกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ไปดำเนินธุรกิจสินเชื่อด้วยการให้สมาชิกกู้ยืมในอัตรดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี (ซึ่งเดิมก่อนการอนุมัติลดอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อเงินกองทุนฯ ดังกล่าว สหกรณ์ฯ มีแผน ให้สมาชิกกู้ในอัตรดอกเบี้ยร้อยละ 9 ต่อปี) และเนื่องจากวงเงินที่ขอกู้เป็นวงเงินที่สูง และสหกรณ์ฯ นำไปให้สมาชิกกู้ยืมจำนวนมากราย ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์ฯ สามารถรวบรวมเงินกู้จากสมาชิกคืนให้ ส.ป.ก. ได้ทันกำหนดเวลา จึงเห็นควรกำหนดชำระคืนภายใน 2 ปี อัตรดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี

8. ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ

คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ในการประชุม ครั้งที่ 4/2545 วันที่ 14 มิถุนายน 2545 มีมติเห็นชอบตามที่ ส.ป.ก. เสนอ และให้นำเสนอคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อพิจารณาต่อไป

9. ประเด็นที่เสนอขอ

ขออนุมัติให้สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบึงสามพัน จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์ กู้ยืมเงิน กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นทุนในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 3,000,000 บาท กำหนดชำระคืนภายใน 2 ปี อัตรดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี ชำระคืนปีละ 1,500,000 บาท พร้อม ดอกเบี้ยทุกปี

มติคณะกรรมการฯ อนุมัติ

**เรื่องที่ 3.11 ขออนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามโครงการ
ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย**

1. เรื่องเดิม

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ 1/2541 วันที่ 17 เมษายน 2541 อนุมัติในหลักการให้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรกู้ยืมเพื่อดำเนินงานตาม โครงการนำร่องส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยแยกการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะๆ ละ 50 คน วงเงินระยะละ 24.75 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 3 ระยะ 150 คน เป็นเงินรวม 74.25 ล้านบาท โดย มอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) เป็นผู้พิจารณารายละเอียดด้านการเงิน ซึ่ง อกก.ค. ในคราวประชุมครั้งที่ 4/2541 วันที่ 21 กรกฎาคม 2541 ได้พิจารณารายละเอียดด้านการเงิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้นำเสนอ คปก. อีกครั้งหนึ่งในคราวประชุมครั้งที่ 6/2541 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2541 ที่ประชุมมีมติให้ดำเนินการในระยะแรก 50 คน โดยเลี้ยงโคนมรายละเอียด 10 ตัว วงเงินกู้รายละเอียด 495,000 บาท รวม 50 คน เป็นเงินกู้รวมทั้งสิ้น 24.75 ล้านบาท ทั้งนี้ โดยใช้จ่ายตามแผนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส่วนของสินเชื่อ วงเงินทั้งสิ้น 600.00 ล้านบาท และเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของเกษตรกรในโครงการให้บริษัท เอบีโก้ แครีฟาร์ม จำกัด ส่งมอบแม่โคนมครั้งแรก จำนวน 6 ตัวก่อน หลังจากนั้นอีก 6 - 12 เดือน จึงให้บริษัทฯ ส่งมอบแม่โคนมส่วนที่เหลือ

ผลการดำเนินงานตามโครงการนำร่องส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนม อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากบริษัทเอบีโก้ แครีฟาร์ม จำกัด ไม่มาลงนามในบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก. กับ บริษัทฯ ตามที่ ส.ป.ก. ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ มาลงนามภายในเวลาที่กำหนด เนื่องจาก บริษัทฯ ไม่ยอมรับข้อเสนอของ ส.ป.ก. บางประการ อันเป็นภาระทางด้านการเงินและด้านบุคลากรของบริษัทฯ

ต่อมาสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย (ส.ป.ก. จังหวัดเลย) ได้ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย จัดทำโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย โดยมีเป้าหมายส่งเสริมเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอวังสะพุงและกิ่งอำเภอหนองหิน จังหวัดเลยจำนวน 150 คน

2. ข้อเสนอโครงการ โดยสรุปดังนี้

2.1 ส.ป.ก. จังหวัดเลย ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย เนื่องจากได้ดำเนินการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรทำกิน

เป็นของตนเอง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่จะประกอบอาชีพปลูกพืชไร่ ผลผลิตและรายได้ ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ จำเป็นต้องอพยพไปรับจ้างแรงงานหรือประกอบอาชีพอื่นนอกพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมต่อเนื่องมาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส.ป.ก. จังหวัดเลย และสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดเลย ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว ประกอบกับเห็นว่า จังหวัดเลย มีศักยภาพในการเลี้ยงโคนม และได้มีการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมมาตั้งแต่ปี 2538 มีศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบที่บริหารโดยสหกรณ์ฯ จำนวน 2 ศูนย์ มีเกษตรกรเลี้ยงโคนม 204 ราย มีโคนมจำนวนทั้งสิ้น 2,735 ตัว แม่โครีดนม 1,197 ตัว ผลิตนํ้านมดิบได้เฉลี่ย 12.5 กก./วัน/ตัว (ข้อมูลเดือนพฤศจิกายน 2544) ในจังหวัดเลย มีโรงงานรับซื้อนํ้านมดิบเพื่อแปรรูปเป็นนมพร้อมดื่มจำหน่ายให้กับโครงการนมโรงเรียน และมีโรงงานรับซื้อในจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ โรงงานผลิตของ อ.ส.ค.ในจังหวัดขอนแก่น

2.2 วัตถุประสงค์

2.2.1 เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคนมให้เป็นอาชีพหลักมีรายได้มั่นคงและต่อเนื่อง แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

2.2.2 ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเลี้ยงโคนมและจากการทำงานในโรงงาน เป็นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมได้ในระดับหนึ่ง

2.2.3 ขยายการเลี้ยงโคนมในจังหวัดเลยแบบครบวงจรสู่เกษตรกรรายใหม่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเลี้ยงโคนมและอยู่ในบริเวณที่มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบตั้งอยู่

2.2.4 ช่วยลดปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมจากต่างประเทศ

2.3 เป้าหมาย

2.3.1 ดำเนินการส่งเสริมเกษตรกร จำนวน 150 ราย โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรก 100 คน ระยะที่ 2 50 คน เมื่อดำเนินการในระยะแรกไปแล้ว 12 - 18 เดือน ให้มีการประเมินผล การดำเนินงานก่อนจึงจะดำเนินการในระยะที่ 2

2.3.2 เกษตรกรแต่ละคนจะเริ่มเลี้ยงโคนมคนละ 5 ตัว

2.4 พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินโครงการในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดเลยใน 2 อำเภอ

2.4.1 อำเภอวังสะพุง

2.4.2 กิ่งอำเภอหนองหิน

2.5 ระยะเวลาโครงการ

2.5.1 เกษตรกรแต่ละคนจะต้องกู้ยืมเงินโดยมีระยะเวลาการชำระคืนภายใน 10 ปี

2.5.2 ระยะเวลาโครงการปี 2545 - 2554

2.6 หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

2.6.1 ส.ป.ก. จังหวัดเลย และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

- (1) ส.ป.ก. จังหวัดเลย ร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย ประชาสัมพันธ์โครงการแก่เกษตรกรผู้สนใจ
- (2) คัดเลือกเกษตรกรที่สนใจและสมัครใจเข้าร่วมโครงการตามคุณสมบัติที่กำหนด และตามระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การให้กู้ยืมเงินกองทุนฯ
- (3) ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดหาแม่พันธุ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลยและคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย
- (4) พิจารณาคำขอกู้ยืมเงินจาก ส.ป.ก. ตามที่เกษตรกรยื่นขอจ่ายเงินกู้และเร่งรัดติดตามหนี้สินจากเกษตรกร
- (5) ร่วมประเมินผลโครงการ
- (6) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกร
- (7) วิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการลงทุนตามโครงการ

2.6.2 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย มีหน้าที่

- (1) ร่วมกับ ส.ป.ก. จังหวัดเลย ประชาสัมพันธ์โครงการแก่เกษตรกรผู้สนใจ
- (2) ร่วมคัดเลือกเกษตรกรที่สนใจและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ
- (3) ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดหาพันธุ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลยและคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย
- (4) อบรมให้ความรู้การเลี้ยงโคนมแก่เกษตรกรเป็นระยะตามความจำเป็น ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ
- (5) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์
- (6) ส่งเสริมแนะนำการเลี้ยงโคนม ให้บริการผสมเทียมโคนม ควบคุม ป้องกัน และรักษาโรคโคนม ตลอดระยะเวลาโครงการ
- (7) ร่วมประเมินผลโครงการ ระยะที่ 1

2.6.3 สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด

- (1) ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดหาพันธุ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลยและคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย
- (2) จัดสร้างศูนย์รับซื้อน้ำนมดิบจากสมาชิกตามราคาตลาดแต่ไม่น้อยกว่าราคาตามเกณฑ์ที่ อ.ส.ค. กำหนดแล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า
- (3) จัดหาและจำหน่ายปัจจัยในการเลี้ยงโคนมให้แก่สมาชิก
- (4) เก็บเงินค่าน้ำนมดิบและหักค่าน้ำนมดิบของสมาชิกตามแผนชำระหนี้เงินกู้และจัดส่งให้ ส.ป.ก. โดยให้ถือเป็นงวดชำระหนี้ของสมาชิกแก่ ส.ป.ก.
- (5) จัดทำบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานเสนอ ส.ป.ก.
- (6) จัดหาหลักประกันเพื่อค้ำประกันการรับชำระหนี้เงินกู้ค่าน้ำนมดิบของเกษตรกรให้กับ ส.ป.ก.

2.6.4 เกษตรกร มีหน้าที่

- (1) เข้ารับการอบรมและผ่านการทดสอบการเลี้ยงโคนมตามโครงการเพื่อให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมจนสามารถนำไปปฏิบัติได้
- (2) ยินยอมเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด
- (3) ยินยอมขายน้ำนมดิบให้กับสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด และยินยอมให้สหกรณ์ฯ หักเงินค่าน้ำนมดิบเพื่อชำระหนี้ให้กับ ส.ป.ก.
- (4) ยินยอมจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ
- (5) ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรในโครงการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดหาพันธุ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย และคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย
- (6) ยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนด หลักเกณฑ์ของส.ป.ก. และของโครงการที่กำหนดไว้หรือที่จะกำหนดขึ้นในอนาคต

2.7 หน่วยงานร่วมโครงการ

2.7.1 บริษัท ไฮแลนด์แคร์ จำกัด

- (1) บริษัทฯ เป็นผู้รับซื้อน้ำนมดิบจากสหกรณ์การเกษตรวังสะพุงจำกัด โดยบริษัทฯ จะต้องตกลงจัดทำสัญญารับซื้อน้ำนมดิบจากสหกรณ์ฯ ตลอดระยะเวลา โครงการตามราคา

และมาตรฐานที่กำหนด ฯลฯ

(2) สนับสนุนการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสหกรณ์ตามความเหมาะสม

(3) ราคาน้ำนมดิบที่ซื้อจากสหกรณ์และมาตรฐานคุณภาพน้ำนมดิบ

เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการพัฒนาปศุสัตว์แห่งชาติ หรือองค์กรที่เป็นที่ยอมรับของ
ส่วนราชการ ฯลฯ

2.7.2 องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.)

อ.ส.ค. ยินดีสนับสนุนด้านวิชาการแก่สมาชิกสหกรณ์ตามความเหมาะสม

2.8 หน่วยงานผู้สนับสนุนโครงการ

2.8.1 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเลย

2.8.2 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดเลย

2.8.3 กรมปศุสัตว์

(1) จัดตั้งหน่วยงานผสมเทียมและจัดจ้างเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ให้ปฏิบัติงาน

ในพื้นที่โครงการ

(2) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ให้เกษตรกร

(3) ดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการ

2.9 ศักยภาพพื้นที่ที่เหมาะสม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลยและสำนักงานการปฏิรูป
ที่ดินจังหวัดเลย จะร่วมกันพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรที่มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมจะเลี้ยงโคนม โดย
พิจารณาจาก

2.9.1 พื้นที่ตั้งฟาร์ม (คอกและโรงเรือนเลี้ยงโคนม) ใกล้ศูนย์รับซื้อน้ำนมดิบในรัศมี
ไม่เกิน 20 กิโลเมตร หรือ 30 กิโลเมตร กรณีเป็นถนนลาดยาง

2.9.2 มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์เป็นของตนเองหรือคู่สมรส ไม่น้อยกว่า 10 ไร่
และต้องเป็นพื้นที่เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. 4-01 อย่างน้อย 5 ไร่

2.9.3 มีแหล่งน้ำหรือพื้นที่ที่สามารถเก็บกักน้ำไว้ในฟาร์มอย่างเพียงพอตลอดปี

2.10 คุณสมบัติของเกษตรกร

2.10.1 มีศักยภาพพื้นที่ตามที่กำหนด

2.10.2 มีอายุไม่เกิน 50 ปี

2.10.3 มีแรงงานประจำในวัยทำงานไม่น้อยกว่า 2 คน

2.10.4 สมัครงใจยินยอมเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ และปฏิบัติตามเงื่อนไข

และข้อปฏิบัติของโครงการ

2.11 การจัดหาแม่พันธุ์โคนม

การจัดหาแม่พันธุ์โคนม ให้มีคณะกรรมการจัดหาแม่พันธุ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเลย ประกอบด้วย ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลยเป็นประธาน ปศุสัตว์จังหวัดเลย ผู้แทน อ.ส.ก. 1 คน ผู้แทนสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด 1 คน และผู้แทนเกษตรกร 5 คน มีหน้าที่ในการจัดหาแม่พันธุ์โคนมตามที่กำหนดในโครงการ

2.12 การผสมเทียมและการให้คำแนะนำทางวิชาการ

กรมปศุสัตว์โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย จัดเจ้าหน้าที่ผสมเทียมไว้คอยให้บริการแก่เกษตรกร เป็นระยะเวลา 3 ปี หลังจากนั้นสหกรณ์ฯ จะเป็นผู้ให้บริการโดยสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดเลยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

2.13 ด้านการตลาด

เกษตรกรจำหน่ายนํ้านมดิบให้แก่ศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบที่บริหารโดยสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด และสหกรณ์ฯ จะจำหน่ายนํ้านมดิบที่รวบรวมจากสมาชิกทั้งหมดให้กับ บริษัทไฮแลนด์แคร์รี่ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนมีกำลังผลิตนํ้านมพร้อมดื่มวันละ 20 ตัน โดยมีวัตถุประสงค์การผลิตนมพร้อมดื่มจำหน่ายตามโครงการนมโรงเรียน

2.14 ศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบ

สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด จะขอรับสินเชื่อเพื่อสร้างศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ (เนื่องจากสหกรณ์ฯ ตั้งอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินจึงไม่สามารถขอกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ ได้)

2.15 การดำเนินงานด้านสินเชื่อ

ส.ป.ก. เป็นผู้ดำเนินการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นค่าลงทุนในการเลี้ยงโคนม เป็นเงินกู้ระยะยาว กำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี ปลอดการชำระคืนเงินต้น 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี เป็นเงินกู้อยู่ละ 389,000 บาท โดยก่อนดำเนินการจัดทำสัญญากู้ยืม ให้ ส.ป.ก. จังหวัดเลย พิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จก่อน

2.15.1 ให้ ส.ป.ก. จังหวัดเลย ประสานงานกับสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด ในการเสนอขอรับสินเชื่อในการก่อสร้างศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบ โดยสหกรณ์ฯ จะต้องได้รับอนุมัติสินเชื่อ ก่อสร้างศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบก่อน จึงจะดำเนินโครงการได้

2.15.2 ให้บริษัทรับซื้อนํ้านมดิบจากศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบ จัดทำสัญญาและบันทึกข้อตกลงในการรับซื้อนํ้านมดิบต่อจากศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบของสหกรณ์ให้แล้วเสร็จก่อนให้เงินกู้แก่เกษตรกร

2.15.3 สหกรณ์ฯ จะต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงฯ ในการเข้าร่วมโครงการ

2.15.4 เกษตรกรต้องทำบันทึกข้อตกลงฯ ให้ไว้กับสหกรณ์ฯ และ ส.ป.ก.

2.16 งบประมาณและค่าลงทุนของเกษตรกร

เกษตรกรขอกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ส.ป.ก. เพื่อเป็น ค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานโดยเป็นเงินกู้ระยะยาว กำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี ปลอดการชำระคืนเงินต้น 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี เกษตรกรจำนวน 150 ราย ๆ ละ 389,000 บาท เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 58,350,000 บาท โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ ๆ แรก 100 รายระยะที่ 2 50 ราย (ดังรายละเอียดตามเอกสารโครงการที่แนบในวาระการประชุม)

ค่าลงทุนของเกษตรกรประกอบด้วย

2.16.1 ค่าพันธุ์โคนมสาวอายุไม่เกิน 36 เดือน ตั้งท้องอายุ

3 เดือนขึ้นไป จำนวน 5 ตัว ๆ ละ 35,000 บาท เป็นเงิน 175,000 บาท

2.16.2 ค่าโรงเรือนพักโคและโรงเรือนรีดนมพร้อมซองรีด เป็นเงิน 60,000 บาท

2.16.3 ค่าก่อสร้างบ่อฟางหมักหรือหญ้าหมัก 2 บ่อ 6,000 บาท

2.16.4 ค่าก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย 3,000 บาท

2.16.5 ค่าชุดบ่อบาดาลพร้อมเครื่องสูบน้ำ 25,000 บาท

2.16.6 ค่าสมทบกองทุนโคนมตัวละ 1,500 บาท 7,500 บาท

2.16.7 ค่าเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

- เครื่องตัดหญ้า 10,000 บาท

- เครื่องรีดนม 35,000 บาท

- เครื่องหันหญ้าสด 6,000 บาท

- ค่าอาหารข้นโคนมระยะแรกและอุปกรณ์ 20,000 บาท

- ค่าเวชภัณฑ์และแร่ธาตุโคนม 3,500 บาท

2.16.8 ค่าฝึกอบรม 3,000 บาท

2.16.9 เงินทุนสำรอง (ค่ายังชีพ) 20,000 บาท

รวมทั้งสิ้น 389,000 บาท

หมายเหตุ ค่าฝึกอบรมกรมปศุสัตว์กำหนดไว้รายละ 3,700 บาท(เกษตรกรออกสมทบ 700 บาท)
(รายละเอียดตามโครงการที่แนบในวาระการประชุม)

3. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย (คปจ.เลย)

คปจ.เลย ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2545 วันที่ 31 พฤษภาคม 2545 มีมติ

3.1 เห็นชอบตามโครงการและรายชื่อเกษตรกร จำนวน 205 ราย แต่ให้นำเสนอขอผู้เพียง 150 ราย ส่วนรายชื่อที่เหลือให้เป็นรายชื่อสำรองในกรณีที่มีเกษตรกรขอสิทธิไม่เข้าร่วมโครงการฯ โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบอีก

3.2 ให้บันทึกลงในรายงานการประชุมว่า บันทึกข้อตกลงการดำเนินงานร่วมกัน ให้ทำบันทึกในหน่วยงานระดับกรม ระหว่างกรมปศุสัตว์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และกรมส่งเสริมสหกรณ์ และให้แจ้ง ส.ป.ก. ทราบว่า บริษัท ไฮแลนด์แคร์ จำกัด มีหนังสือยืนยันยินดีรับซื้อน้ำนมดิบ, สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด เป็นศูนย์รับซื้อน้ำนมดิบ

4. ผลการวิเคราะห์

4.1 วิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการ

จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการเลี้ยงโคนมพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขาและที่ราบลุ่ม มีการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในพื้นที่มาตั้งแต่ปี 2538 มีศูนย์รวมน้ำนมดิบที่บริหารโดยสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมจังหวัดเลย จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมืองเลย จำกัด รวม 2 ศูนย์ มีเกษตรกรเลี้ยงโคนม 204 ราย โคนมทั้งสิ้น 2,735 ตัว (ข้อมูลเดือนพฤศจิกายน 2544)

ความพร้อมของเกษตรกร เกษตรกรมีความต้องการในการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพหลัก เนื่องจากอาชีพด้านการเกษตรในการปลูกพืชไร่ มีรายได้ไม่พอเพียง เกษตรกรต้องออกจากพื้นที่ไปขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในกรุงเทพฯ ความเสี่ยงของโครงการส่วนหนึ่งอยู่ที่เกษตรกรจะต้องมีความขยันและอดทนเพราะอาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นงานหนัก เกษตรกรอาจหันกลับไปขายสลากกินแบ่งรัฐบาลตามเดิม

4.2 วิเคราะห์ผลตอบแทนด้านการเงินของโครงการ

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนการเงินของโครงการที่อัตราดอกเบี้ย (Discount Rate) 4% ของการเลี้ยงโคนมจำนวน 5 ตัว ในระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่เริ่มโครงการดังนี้

- BENEFIT COST RATIO (B/C RATIO)	เท่ากับ	1.28
(อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อทุน)		
- NET PRESENT VALUE (NPV)	เท่ากับ	364,737
(มูลค่าปัจจุบันของโครงการ)		

- INTERNAL RATE OF RETURN (IRR) เท่ากับ 20.11

(ผลตอบแทนของโครงการ)

- PAYBACK PERIOD ปีที่ 7

(ระยะคืนทุน)

(รายละเอียดในเอกสารโครงการ เอกสารแนบที่ 10/1 ในวาระการประชุม)

เมื่อวิเคราะห์ความอ่อนไหว โดยให้ค่าอาหารและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5

- BENEFIT COST RATIO (B/C RATIO) เท่ากับ 1.19

- NET PRESENT VALUE (NPV) เท่ากับ 269,443

- INTERNAL RATE OF RETURN (IRR) เท่ากับ 16.53

- PAYBACK PERIOD ปีที่ 8

(รายละเอียดในเอกสารโครงการ เอกสารแนบที่ 10/2 ในวาระการประชุม)

ผลตอบแทนทางการเงินของโครงการ โครงการให้ผลประโยชน์มากกว่า 1 มีผลตอบแทนโครงการมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และมากกว่าค่าเสียโอกาส มีระยะเวลาคืนทุนในปีที่ 7 และแม้จะเพิ่มค่าความเสี่ยงโดยให้มีค่าใช้จ่ายโครงการเพิ่มขึ้น 5% ผลประโยชน์ของโครงการยังมากกว่า 1 และผลตอบแทนโครงการมากกว่าอัตราดอกเบี้ยและค่าเสียโอกาส มีระยะเวลาคืนทุนเพิ่มขึ้น 1 ปี คือคืนทุนในปีที่ 8

4.3 กระแสเงินสด (CASH FLOW)

เกษตรกรมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายตามโครงการเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ โดยมีเงินสดคงเหลือก่อนหักค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 54,551 บาท (รายละเอียดตามเอกสาร โครงการ เอกสารแนบที่ 9 ในวาระการประชุม)

5. ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้

ตามโครงการกำหนดให้เกษตรกรชำระคืนเงินกู้โดยคิดตามสัดส่วนของรายได้ค่าน้ำมันดิบของเกษตรกร โดยกำหนดให้เกษตรกรชำระเงินต้นและดอกเบี้ยในอัตราประมาณร้อยละ 40 - 55 ของรายได้สุทธิค่าน้ำมันดิบหลังหักค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง (รายละเอียดตามเอกสารโครงการ เอกสารแนบที่ 8 ในวาระการประชุม)

6. ความเห็นของฝ่ายเลขานุการ

6.1 ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ โครงการมีความเป็นไปได้เนื่องจาก

สภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการเลี้ยงโคนมเป็นที่ราบเชิงเขาและที่ราบลุ่ม ความเสี่ยงส่วนหนึ่งของโครงการคือ การคัดเลือกเกษตรกรเนื่องจากเกษตรกรมีอาชีพเสริม คือ การขายสลากกินแบ่งรัฐบาล หากเกษตรกรขาดความขยันและอดทน หันกลับไปขายสลากกินแบ่งรัฐบาลและเลี้ยงโคนมด้วยจะทำให้โครงการไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้

6.2 ผลการวิเคราะห์ทางด้านการเงิน ตามโครงการมีความเป็นไปได้ โครงการให้ผลประโยชน์ต่อต้นทุนมากกว่า 1 และให้ผลตอบแทนของโครงการเท่ากับ 20.11 มากกว่าดอกเบี้ยเงินกู้และมากกว่าค่าเสียโอกาส

6.3 ด้านการตลาด ปัจจุบันในจังหวัดเลยมีโรงงานผลิตนํ้านมพร้อมดื่ม คือ บริษัท ไฮแลนด์ แครี่ จำกัด มีกำลังผลิตวันละ 20 ตัน โดยอาจขยายกำลังผลิตได้อีก 1 เท่า โดยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตนมพร้อมดื่มเพื่อจำหน่ายให้แก่โครงการนมโรงเรียน ความเสี่ยงด้านการตลาด คือ หากบริษัท ไฮแลนด์ แครี่ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทฯ ที่เข้าร่วมโครงการในการรับซื้อนํ้านมดิบจากศูนย์รับซื้อนํ้านมดิบ (สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด) ไม่สามารถจำหน่ายนมพร้อมดื่ม ตามโครงการนมโรงเรียนได้ อาจมีผลต่อการรับซื้อนํ้านมดิบจากศูนย์ฯ

6.4 ภาวะหนี้สินและคุณสมบัติของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

6.4.1 ความสามารถในการชำระหนี้สิน ของเกษตรกรตามโครงการ เกษตรกรบางส่วนมีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงิน (ธ.ก.ส.) และแหล่งเงินกู้อื่น ๆ จำนวนตั้งแต่ 10,000 - 300,000 บาทเศษ เมื่อกู้เงินจาก ส.ป.ก. จะมีหนี้ 2 ทาง จึงเห็นควรให้ ส.ป.ก. จังหวัดเลย ตรวจสอบเกษตรกรรายที่มีหนี้สินจำนวนมาก และเป็นหนี้ค้างชำระ ให้พิจารณาเปลี่ยนตัวเกษตรกรอื่นแทน

6.4.2 เนื้อที่ถือครอง กรณีเกษตรกรรายที่มีเนื้อที่ถือครองมากกว่า 1 แปลง เห็นควรให้ ส.ป.ก. จังหวัดเลย ตรวจสอบเนื้อที่ถือครองแต่ละรายให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในโครงการ

6.4.3 ส.ป.ก. จังหวัดเลย ควรคัดเลือกเกษตรกรที่มีพื้นที่อยู่ใกล้กันเป็นกลุ่ม เพื่อสะดวกในการขนส่งผลิตภัณฑ์นม การให้บริการด้านผสมเทียมและการดูแลของ ส.ป.ก. จังหวัดเลย และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเลย

6.4.4 อำนาจการอนุมัติตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 และมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ 2/2539 วันที่ 18 มิถุนายน 2539 กำหนดอำนาจการอนุมัติโครงการของคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.กง)

ไว้ 1,000,000 บาท หากเกินกว่า 1,000,000 บาท ให้นำเสนอ คปท. พิจารณาเป็นการใช้จ่ายเงิน
กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามแผนการใช้เงินประจำปี 2545

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนฯ (อกท.ก.)

อกท.ก. ในคราวประชุม ครั้งที่ 5/2545 วันที่ 2 กรกฎาคม 2545 ได้พิจารณาแล้ว
มีมติและข้อสังเกต ดังนี้

1. ขอให้พิจารณาว่าการกู้ยืมเงินของเกษตรกรจะสามารถกู้ผ่านสหกรณ์การเกษตร
วังสะพุง จำกัด โดยสหกรณ์เป็นผู้กู้กับ ส.ป.ก. โดยตรง หรือพิจารณาจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นใหม่ในเขต
ปฏิรูปที่ดิน
 2. ขอให้สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด ทำหนังสือรับรองจะรับเกษตรกรที่ขอ
เข้าเป็นสมาชิก
 3. ให้นำบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก. กับสหกรณ์
สหกรณ์กับเกษตรกร เกษตรกรกับ ส.ป.ก. และ สหกรณ์กับบริษัทฯ หรือกองนิติการ เพื่อพิจารณา
ในรายละเอียดก่อน
 4. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว
ควรจะดำเนินการได้ทันที
- ส.ป.ก. พิจารณาข้อสังเกตตามมติ อกท.ก. และนำเสนอ อกท.ก. ในคราวประชุมครั้งที่
6/2545 วันที่ 21 สิงหาคม 2545 ดังนี้

1. กรณีให้สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด กู้หรือจัดตั้งสหกรณ์ใหม่
 - 1.1 การให้เงินกู้กับสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด โดยให้เกษตรกรกู้ต่อจาก
สหกรณ์ฯ นั้น ไม่สามารถให้กู้ได้เนื่องจากสหกรณ์ฯ ตั้งอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน
 - 1.2 การจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นใหม่ สามารถจัดตั้งได้แต่อาจมีข้อจำกัดในการดำเนินงาน
ได้แก่
 - 1) ความพร้อมของสหกรณ์ เนื่องจากธุรกิจรับซื้อ - ขาย น้านมดิบจะดำเนินการ
ทุกวัน สหกรณ์จะต้องมีเจ้าหน้าที่การเงิน การบัญชี การตลาด เจ้าหน้าที่ตรวจคุณภาพน้านมดิบ
พร้อมที่จะดำเนินการได้ทันที
 - 2) สหกรณ์ใหม่ จะต้องกู้เงินเพิ่มเพื่อดำเนินธุรกิจในการซื้อขายอาหารสัตว์
อุปกรณ์ต่าง ๆ และจะต้องมีสถานที่จัดเก็บอาหารสัตว์ ยารักษาโรค ฯลฯ
 - 3) ขณะนี้ ส.ป.ก. จังหวัดเลย ยังไม่มีสถานที่ที่จะจัดตั้งสหกรณ์และหากจัดตั้ง
จะต้องมีระบบไฟฟ้าสำหรับโรงงาน ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่ม

4) สหกรณ์จะต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้และอื่น ๆ

สรุป จึงเห็นควรให้สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด เป็นผู้รับชื่อนำนามดิบจากสมาชิก เพราะมีความพร้อมในข้อ 1.2 1) 2) 3) 4) โดยเกษตรกรเป็นผู้กู้กับ ส.ป.ก.

2. ขอให้สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด ทำหนังสือรับรองจะรับเกษตรกรที่ขอู้เข้าเป็นสมาชิก

สหกรณ์ฯ ได้มีหนังสือที่ สกก 23/2545 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2545 รับรองจะรับเกษตรกรโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมฯ เข้าเป็นสมาชิก (รายละเอียดตามหนังสือที่แนบในวาระการประชุม)

3. ให้นำบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก. กับสหกรณ์ สหกรณ์กับเกษตรกร เกษตรกรกับ ส.ป.ก. และสหกรณ์กับบริษัท ห้างหรือกับ กนก. เพื่อพิจารณาในรายละเอียดก่อน

ส.ป.ก. ได้ประสานงานกับสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด และบริษัทฯ โดยได้จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงฯ (รายละเอียดร่างบันทึกข้อตกลงที่แนบในวาระการประชุม) และได้นำหารือ ร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก.จังหวัดเลย กองบริการกองกองทุนฯ และ กองนิติการ ส.ป.ก. แล้ว

4. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ควรจะดำเนินการได้ทันที

ตามโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมฯ สหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด ต้องทำโครงการเสนอขอใช้สินเชื่อต่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ (กสส.) เพื่อสร้างศูนย์รับชื่อนำนามดิบจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิก โดยทั้ง 2 โครงการจะต้องได้รับอนุมัติจึงจะดำเนินการได้ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ประสานงานกับ กสส. ขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณารายละเอียดโครงการ

อกก.คง. ได้พิจารณาแล้วและมีมติในคราวประชุมครั้งที่ 6/2545 วันที่ 21 สิงหาคม 2545 เห็นชอบตามที่ ส.ป.ก. เสนอ และให้นำเสนอ คปก. พิจารณา โดยมีเงื่อนไขว่า จะดำเนินโครงการได้ต่อเมื่อสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด ได้รับอนุมัติเงินกู้จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อจัดสร้างศูนย์รับชื่อนำนามดิบตามโครงการ

7. ประเด็นที่เสนอขอ

7.1 ขออนุมัติยกเลิกโครงการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ตามที่ คปก. อนุมัติหลักการไว้ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2541 วันที่ 17 เมษายน 2541 จำนวน 150 ราย เป็นเงินรวม 75 ล้านบาท

7.2 ขออนุมัติหลักการ ในการใช้สินเชื่อเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกษตรกรกู้ยืมตาม โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเลย จำนวน 150 ราย ๆ ละ 389,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 58,350,000 บาท โดยเป็นเงินกู้ระยะยาว กำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี ปลอดการชำระคืนเงินต้น 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี หลักประกันเงินกู้ ให้ใช้เกษตรกรที่มีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนอย่างน้อย 4 คน (ไม่รวมผู้กู้) ทำหนังสือรับรองผูกพันตน รับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกันต่อ ส.ป.ก. โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ระยะ ระยะแรก 100 ราย ระยะที่ 2 50 ราย (ดังรายละเอียดตามโครงการที่แนบในวาระการประชุม)

7.3 ขออนุมัติบัญชีรายชื่อที่ยื่นคำขอกู้ยืมเงินจาก ส.ป.ก. จำนวน 205 ราย เกิน 150 ราย ให้เป็นรายชื่อสำรองในกรณีที่มีเกษตรกรขอสละสิทธิ (ตามบัญชีรายชื่อที่แนบในวาระการประชุม)

7.4 ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกษตรกรกู้ยืมตามข้อ 7.2 ในระยะแรกจำนวน 100 ราย รายละ 389,000 บาท เป็นเงินรวม 38,900,000 บาทกำหนดชำระคืนภายใน 10 ปี ปลอดการชำระคืนเงินต้น 1 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี หลักประกันเงินกู้ให้ใช้เกษตรกรที่มีความต้องการเงินกู้ประเภทเดียวกัน ซึ่งมีจำนวนอย่างน้อย 4 คน (ไม่รวมผู้กู้) ทำหนังสือรับรองผูกพันตนรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกันต่อ ส.ป.ก.

7.5 อนุมัติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) อนุมัติให้ใช้เงินกู้ในระยะที่ 2 จำนวน 50 ราย ตามเกณฑ์ในข้อ 7.2 เมื่อมีการดำเนินการในระยะแรกและมีการติดตามประเมินโครงการตามที่กำหนดในโครงการแล้ว

7.6 อนุมัติมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.ค.) มีอำนาจในการปรับเปลี่ยนรายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการเพิ่มขึ้นได้ตามความจำเป็น

ข้อพิจารณาของคณะกรรมการ

1. กรมปศุสัตว์ได้รับงบประมาณเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคนม โดยเป็นงบประมาณสนับสนุนเสริมธุรกิจ จำนวน 600 กว่าล้านบาท เพื่อจัดซื้อโคนมประมาณ 10,000 ตัว แต่ปรากฏว่ายังจัดหาโคนมไม่ได้ตามจำนวน เนื่องจากปัจจุบันพันธุ์โคนมในท้องตลาดขาดแคลนอย่างมาก ดังนั้น หากอนุมัติโครงการแล้วไม่สามารถจัดซื้อโคนมได้ จะเกิดปัญหา

2. การจัดหาพันธุ์โคนม ซึ่งในโครงการกำหนดให้มีคณะกรรมการ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นประธาน มีเกษตรกรร่วมเป็นคณะกรรมการนั้น เห็นควรให้สหกรณ์และเกษตรกรเป็นผู้จัดหา โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นที่ปรึกษา เพราะหากเจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดหาเกรงว่าจะมีการร้องเรียนในภายหลังว่าได้พันธุ์โคนมที่ไม่มีคุณภาพ

3. วงเงินค่าใช้จ่ายบางรายการ ยังไม่เหมาะสม เช่น โรงรีดนม ซึ่งสูงเกินความจำเป็น สำหรับการเลี้ยงโคนม 5 ตัว และค่าชุดบ่อบาดาลพร้อมเครื่องสูบน้ำ ซึ่งคิดว่าคงไม่สามารถดำเนินการได้ในทุกแปลงที่ส่งเสริม จึงควรพิจารณาวงเงินที่ให้เกษตรกรรู้ว่าควรใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงผลผลิต และรายได้ ดีกว่าเป็นการเพิ่มภาระต้นทุนของเกษตรกรให้สูงขึ้น

4. โครงการนี้ เป็นการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในระยะเริ่มแรก ด้วยจำนวนเพียง 5 ตัว จึงควรฝึกให้เกษตรกรมีความชำนาญ ในทุกด้าน โดยเฉพาะการหัดรีดนมด้วยมือ จึงไม่ควรให้ใช้เครื่องรีดนม แต่หากภายหลัง เมื่อเกษตรกร มีความชำนาญและ มีจำนวนโคนมเพิ่มมากขึ้นแล้ว ส.ป.ก. จะสนับสนุนโครงการให้เงินกู้แก่เกษตรกรเป็นค่าเครื่องรีดนมต่อไปได้

5. ตามข้อเสนอโครงการในเรื่องของการหักชำระคืนเงินกู้ซึ่งกำหนดไว้ร้อยละ 40-55 ของรายได้สุทธิค่าน้ำนมหลังหักค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงเห็นว่าเป็นการหักชำระคืนเงินคืนต้นที่ค่อนข้างสูง จึงควรแบ่งระยะเวลาชำระคืนดังนี้

- ระยะแรก ของการเลี้ยงโคนม ควรหักเงินชำระหนี้คืนร้อยละ 30 ของรายได้สุทธิค่าน้ำนม หลังหักค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง เพื่อให้เกษตรกรมีเงินคงเหลือ เป็นค่าใช้จ่ายดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้น

- ระยะสอง เมื่อเลี้ยงโคนมได้ประมาณ 5 ปี จึงกำหนดการหักเงินชำระหนี้คืนร้อยละ 40-55 ของรายได้สุทธิค่าน้ำนม

มติคณะกรรมการ อนุมัติตามประเด็นที่ ส.ป.ก. เสนอขอ โดยให้ตัดค่าเครื่องรีดนมออก คงให้กู้รายละ 354,000 บาท 150 ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 53,100,000 บาท โดยมีเงื่อนไขจะจ่ายเงินกู้ให้ต่อเมื่อจัดหาแม่พันธุ์โคนมได้แล้วและต่อเมื่อสหกรณ์การเกษตรวังสะพุง จำกัด ได้รับอนุมัติเงินกู้จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อจัดสร้างศูนย์รับซื้อน้ำนมดิบตามโครงการแล้ว

เรื่องที่ 3.12 **หลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน** **เรื่องเดิม**

เนื่องจากในการประชุม คปก. ครั้งที่ 6/2544 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2544 คปก. ได้มีมติให้ ส.ป.ก. กำหนดเงื่อนไขการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดินและ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการยกร่าง หลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน ทั้งได้ประสานงานกับกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมทรัพยากรธรณี) ในเรื่องดังกล่าวแล้ว และคณะอนุกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้มีมติเอกฉันท์

ในการประชุมครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2545 ให้นำแนวทางหลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่กรมทรัพยากรธรณีได้พิจารณาแล้ว ให้อนุกรรมการฯ นำไปศึกษา รวบรวมระดมความคิดเห็นจากอนุกรรมการแต่ละท่าน เมื่อเรียบร้อยแล้ว ให้ประสานงานเพื่อพิจารณากำหนดวันประชุมคณะอนุกรรมการฯ ต่อไป

การพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ที่ วว 0803/4452 ลงวันที่ 23 เมษายน 2545 เสนอความเห็นร่างหลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองต่อ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ได้นำข้อคิดเห็นของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม รวบรวมไว้ในหลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองแล้ว

ข้อพิจารณา

ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมือง เป็นแนวทางให้ ส.ป.ก. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้ขอประทานบัตรนำไปใช้ในการเสนอแผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองเพื่อให้มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงอยู่ในระดับหรือเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับได้

หลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยสรุป ดังนี้

ผู้รับประทานบัตรต้องเสนอแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ให้ ส.ป.ก. พิจารณาพร้อมกับการยื่นคำขอรับความยินยอม ในกรณีที่ได้นำแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ และไม่สามารถดำเนินการตามแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ได้ ผู้รับประทานบัตรต้องเสนอเพื่อขอปรับแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ เพื่อให้ ส.ป.ก. และกรมทรัพยากรธรณี พิจารณาร่วมกันอีกครั้ง

ลักษณะของการดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ให้กระทำพร้อมกันไปกับการทำเหมือง บริเวณทำเหมืองให้ทำการปรับระดับพื้นที่เพื่อป้องกันอันตรายจากการพังทลายของดินและให้ทำการปรับสภาพดินโดยใช้ดินลูกรังหรือดินเหนียวหรือหน้าดินที่สามารถใช้เพาะปลูกได้ทำการกลบพร้อมๆ กับเติมปุ๋ยขี้มูลและการเพิ่มปุ๋ยอินทรีย์เพื่อให้สามารถทำการเกษตรกรรมได้ในระดับหนึ่ง

บริเวณโรงแต่งแร่ต้องทำการรื้อถอนอาคารสิ่งก่อสร้างออก เว้นแต่อาคารที่ ส.ป.ก. ยินยอมให้คงไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของ ส.ป.ก. และต้องปรับระดับพื้นที่ให้สามารถทำการเกษตรกรรม และเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจได้อีกครั้งหนึ่ง

บริเวณที่ทิ้งกากแร่หรือที่ทิ้งขยะของเสียต้องทำการไถกลบหรือฝังกลบพร้อมทั้งเติม

ปูนขาวและเพิ่มปุ๋ยอินทรีย์เพื่อให้สามารถทำการเกษตรกรรมได้ต่อไป

บริเวณอ่างเก็บน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำจากการทำเหมือง จะให้คงไว้ตามเดิมหรือจะให้เปลี่ยนแปลงเป็นกิจกรรมอื่นหรือไม่นั้นจะต้องให้ ส.ป.ก. จังหวัด พิจารณายินยอม

การปลูกต้นไม้ในบริเวณพื้นที่หลังการทำเหมืองต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด การศึกษาชนิดพันธุ์ต้นไม้ การเพาะพันธุ์ไม้ให้ทำพร้อมกับการทำเหมือง

ในกรณีที่ผู้รับประทานบัตรไม่ทำการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ หรือดำเนินการล่าช้า หรือกระทำการไม่เป็นไปตามแผนงานหรือกระทำการใดก่อให้เกิดความเสียหายแก่ ส.ป.ก. แล้ว ผู้รับประทานบัตรต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ ส.ป.ก. เต็มจำนวน

ทั้งนี้ แผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ผู้ขอประทานบัตรเป็นผู้ยื่นพร้อมกับคำขอรับความยินยอมฯ โดยเสนอแผนการฟื้นฟูให้เหมาะสมกับกิจการของการทำเหมืองให้ ส.ป.ก. พิจารณาอย่างน้อยต้องไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์มาตรฐานตามที่ ส.ป.ก. กำหนด ทั้งต้องวางหลักประกันให้กับ ส.ป.ก. ดังนั้น จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาเห็นชอบแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ และให้มีอำนาจพิจารณาเห็นชอบปรับปรุงแก้ไขแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ทั้งนี้ หากภายหลังปรากฏว่าไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ที่ได้รับความเห็นชอบไว้ หรือผิดเงื่อนไขดังกล่าว ส.ป.ก. สามารถบังคับจากหลักประกันที่บริษัทฯ ได้วางไว้ โดยคณะทำงานประกอบด้วย

- | | |
|--|--------------------------|
| 1. เลขาธิการ ส.ป.ก. | ประธาน |
| 2. ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก. | คณะทำงาน |
| 3. ผู้อำนวยการกองรังวัดและแผนที่ ส.ป.ก. | คณะทำงาน |
| 4. ผู้อำนวยการกองวิศวกรรม ส.ป.ก. | คณะทำงาน |
| 5. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่มีการขออนุญาตตามระเบียบ
คปท. เรื่องการให้ความยินยอมฯ | คณะทำงาน |
| 6. ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม | คณะทำงาน |
| 7. หัวหน้าฝ่ายนิติกรรมและสัญญา
กองนิติการ ส.ป.ก. | คณะทำงาน
และเลขานุการ |

ส.ป.ก. ได้นำหลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน เสนอคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2545 โดยมีมติ ดังนี้

1.ให้นำข้อสังเกตของกรมป่าไม้กลับไปพิจารณาร่วมกันระหว่าง กองวิศวกรรม ส.ป.ก. และกรมทรัพยากรธรณี กรณีระยะทางลาดเฉลี่ยมากกว่า 200 เมตรขึ้นไป จะต้องปรับแต่งเป็นขั้นบันได ทุกๆ ความลาด 200 เมตร โดยผู้แทนกรมป่าไม้เห็นว่า ควรปรับระดับเป็น 100 เมตร ตามแนวระดับ และขั้นบันไดกว้าง 3 เมตรเห็นควรเพิ่มเป็น 3.5 - 3.8 เมตร การคำนวณระยะดังกล่าวเป็นรูปแบบของการทำเหมืองถูกต้องแล้วหรือไม่ หากยืนยันว่าเป็นรูปแบบของการทำเหมือง ถูกต้องแล้ว ให้นำเสนอ คปก. ต่อไป และจากการนำกลับไปพิจารณาของกองวิศวกรรมและกรมทรัพยากรธรณี ได้รับการยืนยันให้คงระยะดังกล่าวเดิม

2.ให้เพิ่มผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม เป็นคณะทำงาน เพื่อพิจารณา หลักเกณฑ์การฟื้นฟูสภาพพื้นที่ๆ และให้ปฎิรูปที่ดินจังหวัด ที่มีการขออนุญาตตามระเบียบๆ ในพื้นที่ ที่มีการทำเหมือง เป็นคณะทำงาน

คำขอ ขอความเห็นชอบหลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขต ปฏิรูปที่ดิน พร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่คณะทำงานเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การฟื้นฟูสภาพพื้นที่ๆ ดังกล่าว

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ได้เสนอขออนุมัติเพิ่มเติมว่า เมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติ หลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ ส.ป.ก. เสนอแล้ว ส.ป.ก. จะขอนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวแจ้งให้ผู้ที่ยื่นคำขอใช้ที่ดินที่ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ ในส่วนอื่นไว้แล้ว แต่ยังติดขัดเรื่องหลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูฯ จึงยังมิได้รับการพิจารณาอนุญาต จากคณะกรรมการ หากผู้ยื่นคำขอใช้ที่ดินยินยอมปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้ ส.ป.ก. แจ้งการ อนุญาตใช้ที่ดินต่อไปได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอีกต่อไป

มติคณะกรรมการ

1. อนุมัติหลักเกณฑ์มาตรฐานการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองในเขตปฏิรูปที่ดิน พร้อมทั้งอนุมัติแต่งตั้งคณะทำงานตามที่ ส.ป.ก. เสนอ

2. เห็นชอบให้ ส.ป.ก. แจ้งหลักเกณฑ์ฯ ให้ผู้ที่ยื่นคำขอใช้ที่ดิน ที่คณะกรรมการได้ พิจารณาในส่วนอื่นไว้แล้วทราบ และหากผู้ยื่นคำขอใช้ที่ดิน ยินยอมปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนด ขึ้นนี้ก็ให้ ส.ป.ก. แจ้งอนุญาตการใช้ที่ดินต่อไป โดยไม่ต้องนำเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาอีก

เรื่องที่ 3.13 มูลนิธิธารทิพย์-ธารธรรม ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนธารทิพย์ หอพัก
เด็กกำพร้าและบ้านพักคนชราในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเชียงราย

เรื่องเดิม

ด้วยจังหวัดเชียงราย มีหนังสือ ที่ ขร 0014/13850 ลงวันที่ 17 เมษายน 2545 และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงรายมีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ขร 0014/1577 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2545 ส่งรายละเอียดคำขออนุญาตใช้ที่ดินของมูลนิธิธารทิพย์-ธารธรรม เพื่อก่อสร้างโรงเรียนธารทิพย์ หอพักเด็กกำพร้า เพื่อช่วยเหลืออนุเคราะห์ทางการศึกษา การฝึกอาชีพและการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็กกำพร้าที่ถูกทอดทิ้ง และสร้างบ้านพักคนชราเพื่อให้การอุปถัมภ์เลี้ยงดูคนชราและคนไร้ที่พึ่งที่ถูกทอดทิ้งในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการ ป่าดอยถ้ำผาตอง ป่าดอยสันป่าก่อย และป่าน้ำแม่งาม (โซน E) หมู่ที่ 1 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย (คปจ.เชียงราย) แล้ว ในการประชุมครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2545

ข้อเท็จจริง

ที่ตั้งที่ดิน ที่ดินที่มูลนิธิธารทิพย์-ธารธรรม ขออนุญาตใช้เพื่อก่อสร้างโรงเรียนธารทิพย์ หอพักเด็กกำพร้าและบ้านพักคนชรา ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดอยถ้ำผาตอง ป่าดอยสันป่าก่อย และป่าน้ำแม่งาม (โซน E) หมู่ที่ 1 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2541

สภาพพื้นที่ พื้นที่ที่มูลนิธิธารทิพย์-ธารธรรม ขอใช้ ส.ป.ก. ยังไม่มีการจัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ได้มีการก่อสร้างอาคารโรงเรียนธารทิพย์และหอพักเด็กกำพร้าแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 และโรงเรียนธารทิพย์ ได้เปิดทำการเรียนการสอนเมื่อปี พ.ศ. 2538 ปัจจุบัน ได้มีการสร้างบ้านพักคนชราแล้ว

ข้อกฎหมาย 1.ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (คปก.) ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ลธก.ส.ป.ก.) พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536

1.1. ข้อ 4 ให้ ลธก. ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) มีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดิน

1.2. ข้อ 5 การให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามระเบียบนี้ ต้องเป็นการดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการ

โดยไม่หวังผลกำไร

1.3. ข้อ 6 การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้ใช้ได้เนื้อที่ไม่เกิน 50 ไร่

1.4. ข้อ 17 การขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ 6 ถึงข้อ 16 หรือการขอใช้ที่ดินเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปก. พิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

2. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน พื้นที่โครงการป่าดอยถ้ำผาตอง ป่าดอย - สันป่าก่อย และป่าน้ำแม่งาม (โซน E) จังหวัดเชียงราย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2541

3.มติ คปก. ครั้งที่ 1/2542 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่องที่ 3.2 อนุมัติในหลักการให้ ลธก. ส.ป.ก. มีอำนาจเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยเรียกเก็บค่าตอบแทนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ หรือกรณีที่มีการขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อกิจการสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยไม่มีการคิดค่าตอบแทนหรือค่าบริการจากประชาชน และ ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เป็นการสมควรเรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ให้ ลธก. ส.ป.ก. มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนฯ

ข้อพิจารณา ส.ป.ก. ได้พิจารณาคำขออนุญาตใช้ที่ดิน ของมูลนิธิธารทิพย์ - ธารธรรม แล้วเห็นว่า ทางมูลนิธิฯ ได้ก่อสร้างอาคารเรียน บ้านพักเด็กกำพร้า และบ้านพักครู ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 และได้เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ภาคต้นปีการศึกษา 2538 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีนักเรียน ในช่วงแรก จำนวน 91 คน ใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ประเภทวิชาสามัญศึกษา โดยรับนักเรียน ได้ไม่เกิน 200 คน และได้รับใบอนุญาตเลขที่ 0004/2538 ให้จัดตั้งโรงเรียนจากผู้ว่าราชการ จังหวัดเชียงราย โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 แห่ง พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2535 เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2538 ปัจจุบันมูลนิธิฯ ได้สร้างบ้านพักคนชรา ในบริเวณเดียวกับโรงเรียน ธารทิพย์และหอพักเด็กกำพร้า เพื่อคนชราและเด็กกำพร้าจะได้อยู่ร่วมกันเหมือนลูกหลานครอบครัว เดียวกันเป็นการลดช่องว่างระหว่างวัย คลายความเปล่าเปลี่ยวและเจียมเหงา ร่วมกันสร้างความหวัง และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยเหลือเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติ ซึ่งคอยโอกาสให้ได้รับการ ศึกษาทัดเทียมกับคนทั่วไป เพื่อจะได้เป็นอนาคตที่ดีของชาติต่อไป เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุให้ได้ใช้ ชีวิตบั้นปลายอย่างสงบสุข และเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ให้มีอาชีพและช่วยเหลือตนเองได้ นอกจากนี้ มูลนิธิฯ ยังมีโครงการทำแปลงสาธิตการเกษตรแบบผสมผสาน โดยดำเนินการในลักษณะพึ่งตนเอง มีการฝึกอบรมศิลปกรรมและจริยธรรมอันดีงาม พื้นที่ดังกล่าวได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเขต ปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2541 และไม่เป็นพื้นที่ยกเว้นตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2537

ซึ่งพื้นที่ที่ขอใช้มิได้อยู่ในส่วนที่ต้องกันคินกรมป่าไม้ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้และ ส.ป.ก. ว่าด้วยแนวทางปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคินกรมป่าไม้ พ.ศ. 2538 โดย ส.ป.ก. และ กรมป่าไม้ได้ดำเนินการตรวจสอบและหมายแนวเขตพื้นที่ที่ต้องกันคินกรมป่าไม้แล้ว เมื่อ วันที่ 23 สิงหาคม 2539

การใช้ที่ดินของมูลนิธิฯ เป็นการขอใช้ที่ดินของเอกชน เพื่อจัดตั้งโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภทการศึกษาสงเคราะห์ โดยโรงเรียนให้การศึกษาแบบให้เปล่าแก่นักเรียนทุกคน โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหาร ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ค่าเครื่องเขียนแบบเรียน ค่ารักษาพยาบาล และค่าที่พักอาศัย กิจกรรมดังกล่าวเป็นการจัดตั้งโรงเรียนตามโครงการพัฒนาเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยมีเด็กในกลุ่มเป้าหมายคือ เด็กกำพร้าบิดาหรือมารดา หรือกำพร้าทั้งบิดาและมารดา เด็กขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือเด็กที่มีผู้ปกครองรายได้ต่ำ เด็กที่ถูกทอดทิ้งไร้ที่พึ่ง หรือเด็กชาวเขายากจน เด็กที่เสี่ยงต่อการถูกล่อลวงไปเป็นโสเภณี และมูลนิธิฯ ได้ขอสร้างบ้านพักคนชรา โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สูงอายุโดยทั่วไปและมีนิสัยเฝื่อนในการปฏิบัติธรรม โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อให้การอุปถัมภ์เลี้ยงดูคนชราและคนไร้ที่พึ่งที่ถูกทอดทิ้ง การใช้ที่ดินของมูลนิธิฯ เพื่อกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก คปจ.เชียงราย ในการประชุมครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2545 ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการขอใช้ที่ดินของเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร โดยใช้เนื้อที่เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการมอบหมายให้ ตรก.ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจกรรมอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 และการขอใช้ที่ดินเพื่อสร้างหอพักเด็กกำพร้าและบ้านพักคนชรา เป็นการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบ ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตเป็นของ คปก. พิจารณาตามระเบียบฯ ข้อ 6 และข้อ 17

กิจกรรมตามคำขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้น ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อบุตรหลานของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินและประชาชนโดยทั่วไปและเพื่อเด็ก ๆ ที่ประสบปัญหาบิดามารดาแยกทางกัน หรือบิดามารดาเสียชีวิต หรือฐานะทางครอบครัวยากจน และเด็กที่ถูกทอดทิ้งไร้ที่พึ่ง ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนและมีที่พักอาศัยมีปัจจัยใช้ในการดำรงชีวิตและมีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิชาชีพ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น และการขอสร้างบ้านพักเด็กกำพร้าก็เป็นประโยชน์ต่อเด็ก ๆ ที่จะให้มีที่พักอาศัยมีผู้อุปถัมภ์ และได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน ส่วนบ้านพักคนชรา ก็มีประโยชน์ต่อคนสูงอายุที่ถูกบุตรหลานทอดทิ้ง อันเนื่องมาจากสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้มองว่าผู้สูงอายุกลายเป็นส่วนเกินของครอบครัว ซึ่งการดำเนินการของมูลนิธิฯ ดังกล่าวมีส่วนลดภาระ

ของรัฐบาลในการพัฒนาทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประชาชนมีมาตรฐานความเป็นอยู่ดีขึ้น มูลนิธิฯ ให้เปล่าโดยไม่คิดค่าตอบแทน โดยมูลนิธิฯ มีเงินทุน 1,471,304 บาท และมีรายได้หลักจากดอกเบี้ยเงินฝากประจำของมูลนิธิฯ และรายได้จากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค มาใช้ในการดำเนินการดังกล่าว ส.ป.ก. จึงเห็นควรอนุญาตให้ มูลนิธิฯ ใช้ที่ดินเพื่อกิจการดังกล่าวได้ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนฯ ตามมติ คปก. ครั้งที่ 1/2542 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่องที่ 3.2

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ

คณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ ได้พิจารณารายละเอียดในคราวประชุมครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2545 มีมติเห็นชอบตามที่เสนอและให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาต่อไป

คำขอ

ขออนุญาตให้มูลนิธิฯ ใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียนธารทิพย์ หอพักเด็กกำพร้า เพื่อช่วยเหลืออนุเคราะห์ทางการศึกษา การฝึกอาชีพและการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็กกำพร้าที่ถูกทอดทิ้ง และสร้างบ้านพักคนชรา เพื่อให้การอุปถัมภ์เลี้ยงดูคนชราและคนไร้ที่พึ่งที่ถูกทอดทิ้ง ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าคอยถ้ำผาตอง ป่าคอยสันป่าก้อย และป่าน้ำแม่งาม (โซน E) หมู่ที่ 1 ตำบลท่าสุต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนฯ

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 3.14 ขออนุมัติไม่ประสงค์จะใช้ที่สาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว (บางส่วน)

ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอโขกชัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมา

ข้อเท็จจริง

1. จังหวัดนครราชสีมา ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นม 0014/19609 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2545 แจ้งว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหง ขอใช้ที่สาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว(บางส่วน) หมู่ที่ 7 ตำบลท่าอ่าง อำเภอโขกชัย จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมา และขอให้ ส.ป.ก. พิจารณาว่าที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว ส.ป.ก. จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปหรือไม่ ทั้งนี้ คปจ. นครราชสีมา ในการประชุมครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2545 ได้มีมติ

เห็นชอบว่า ที่สาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว เฉพาะส่วนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงขอใช้นั้น พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปเพื่อนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาต่อไป

2. ที่สาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว ได้มีการออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวง เลขที่ นม 3618 ออกให้ ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2543 เนื้อที่ ทั้งแปลงประมาณ 105-1-01 ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลท่าช้าง อำเภอโซคชัย จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน และอยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โครงการ ปานนครราชสีมา—ปักธงชัย-โซคชัย แปลงเลขที่ 10 ระหว่าง ส.ป.ก. ที่ 5438 IV 9238 ระบุเป็นที่สาธารณประโยชน์ มีสภาพทั่วไปเป็นดินลูกรังปนหิน มีป่าละเมาะอยู่ทั่วไป มีถนนลูกรังและถนนคอนกรีตรอบแปลงที่ดิน มีอาณาเขตด้านทิศตะวันตกจดวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี ด้านทิศตะวันออกจดโรงแรมโคราชริสอร์ท ด้านทิศเหนือจดถนนลาดยางสายแยกทางหลวง หมายเลข 304 บรรจบทางหลวงหมายเลข 224 ที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว เดิมใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ของราษฎรในหมู่บ้าน ปัจจุบันราษฎรได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วประมาณ 20 ปี

3. มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2541 มาตรา 4 ซึ่งมีฐานะเป็นกรมในทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้มอบอำนาจให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้ยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ ในที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่

4. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ได้มีมติเห็นชอบให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง เข้าใช้ประโยชน์ในที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ ตามหนังสือที่ นม 90401/344 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2543

5. อำเภอโซคชัย และจังหวัดนครราชสีมา ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่า ที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว ปัจจุบันพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วประมาณ 20 ปี เห็นควรถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์และให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงเข้าใช้ประโยชน์ในที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ ตาม หนังสือที่ นม 0520/3171 ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2544 และ ที่ นม 0022/ว 6604 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2545

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

1. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 26 (1) บัญญัติว่า เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว (1) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นหรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดินและให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

2. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ฯลฯ ตามหนังสือด่วนมาก ที่ นร 0601/187 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2539 ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่า เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้ ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพราะพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินฯ เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจ ส.ป.ก. เข้าไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตที่พระราชกฤษฎีกากำหนดแต่ไม่มีผลเป็นการลบล้างอำนาจ ที่กระทรวง ทบวง กรม เคยมีอยู่ตามกฎหมายอื่น

3. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 ซึ่งได้พิจารณาเรื่องการเพิกถอนสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินโดย ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ที่ดินแปลงใดเป็นที่ซึ่งพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยอาศัยความเห็นของสภาตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด ซึ่งเป็น ความเห็นที่สอดคล้องต้องกันว่าพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นแล้ว และใช้อำนาจตามมาตรา 26(1) เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป และมีมติในเรื่องการไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพจากการเป็นที่สาธารณประโยชน์ โดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในกรณีเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยหรือไม่เหมาะสมกับการนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ให้นำเสนอ คปก.พิจารณาว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินต่อไป

4. ส.ป.ก. ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องการแจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณ-ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามมติ คปก. ครั้งที่ 2/2541

เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์จะต้องเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยื่นคำขอใช้ที่ดินต่อกรมที่ดิน หรือจังหวัดที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในทางราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2541 และที่ดินแปลงที่ขอใช้ได้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยผ่านขั้นตอนการพิจารณาจากองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการใช้ประโยชน์ร่วมกันของพลเมือง ความเหมาะสมของที่ดิน ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาว่า พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินต่อไป เพื่อที่ ส.ป.ก. จะได้นำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไปตามหนังสือ ส.ป.ก. ที่ กษ 1205/ว 527 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2544

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. การยื่นคำขอใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมา เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในทางราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2541 ซึ่งกรมที่ดิน จะต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. โดยผ่านการพิจารณาจาก คปก. ว่า ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ ที่พลเมืองเลิกใช้ร่วมกันเพื่อการปฏิรูปที่ดินต่อไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่ดินสาธารณะประโยชน์นำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการเข้าใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ต่อไป

2. ที่สาธารณะประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว โดยมีความเห็นสอดคล้องกันขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย และจังหวัดนครราชสีมา ว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ซึ่งมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน โดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินท้องที่อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2521 และในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2545 เห็นว่าที่สาธารณะประโยชน์ดังกล่าวในส่วนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงขอใช้พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่สาธารณะประโยชน์โคกหนองเสาเดียวเฉพาะบริเวณที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

3. มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนรวมและ อาคารอเนกประสงค์ จำนวนเงิน 20,000,000 บาท (ยี่สิบล้านบาทถ้วน) โดยเบิกจ่ายจาก เงินงบประมาณ

รายจ่าย จากระายได้ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีงบประมาณ 2545 ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในส่วนภูมิภาค จึงจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และพื้นที่ใกล้เคียงต่อไปในอนาคต จึงเห็นควรสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ

ส.ป.ก. ได้นำคำขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว (บางส่วน) ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เสนอคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2545 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบสอดคล้องกับความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโซคชัยและจังหวัดนครราชสีมา ว่าที่สาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว บริเวณที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ที่สาธารณแปลงดังกล่าว จึงถูกถอนสภาพการเป็นที่สาธารณประโยชน์ โดยผลของมาตรา 26 (1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 และเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. พิจารณาไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงโคกหนองเสาเดียว (บางส่วน) เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในราชการสำหรับใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครราชสีมาต่อไป

คำขอ

1. ขอความเห็นชอบตามความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโซคชัย และจังหวัดนครราชสีมา ที่เห็นสอดคล้องกันว่าที่สาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียวตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ นม 3618 (บางส่วน) เฉพาะบริเวณที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว จึงถอนสภาพการเป็นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวโดยผลของมาตรา 26 (1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

2. ขออนุมัติไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงโคกหนองเสาเดียว เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปเป็นบางส่วน เฉพาะบริเวณที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 80-0-00 ไร่ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในราชการสำหรับใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมาต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 3.15 ขออนุมัติไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะพาน (บางส่วน) ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กรมการขนส่งทางบกใช้เป็นสถานที่จัดตั้ง สำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่

ข้อเท็จจริง

1. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ได้มีหนังสือ ที่ อน 0014/1140 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2545 แจ้งว่ากรมการขนส่งทางบก ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะพาน (บางส่วน) หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่ เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดตั้ง สำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่ และขอให้ ส.ป.ก. พิจารณาว่าที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว ส.ป.ก. จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปหรือไม่ ทั้งนี้ คปจ.อุทัยธานี ในการประชุมครั้งที่ 3 /2545 เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 ได้มีมติเห็นชอบว่าที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะพาน ที่กรมการขนส่งทางบกขอใช้นั้น พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วและไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป เพื่อนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาต่อไป
2. ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะพาน ได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ 10789 ออกให้ ณ วันที่ 23 สิงหาคม 2522 เนื้อที่ทั้งแปลงประมาณ 25-1-80 ไร่ ที่ดินตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2520 เดิมราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน ต่อมาประมาณ พ.ศ. 2530 ราษฎรยกที่ดินให้สภาตำบลบ้านไร่ เข้าดูแลและใช้ประโยชน์มีการกันแนวเขตชัดเจนไม่มีราษฎรบุกรุกเข้าใช้ประโยชน์
3. กรมการขนส่งทางบก เป็นผู้ยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่ เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่
4. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ ได้มีมติเห็นชอบให้กรมการขนส่งทางบก เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่ เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่ ตามสำเนารายงานการประชุมสมัชชาวิสามัญครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2545
5. อำเภอบ้านไร่ และจังหวัดอุทัยธานี ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่า

ที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว ปัจจุบันพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และเห็นควรให้กรมการขนส่งทางบกเข้าใช้ประโยชน์ในที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่ เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่ ตามหนังสือด่วนมาก ที่ อน 0518/1257 ลงวันที่ 17 เมษายน 2545 และหนังสือด่วนมาก ที่ อน 0022.1/14283 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2545 ตามลำดับ

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

1. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 26(1) บัญญัติว่า เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(1) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทนโดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดินและให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

2. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ฯลฯ ตามหนังสือด่วนมาก ที่ นร 0601/187 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2539 ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่า เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้ ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็นอำนาจของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ เพราะพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินฯ เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจ ส.ป.ก. เข้าไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตที่พระราชกฤษฎีกากำหนดแต่ไม่มีผลเป็นการลบล้างอำนาจที่กระทรวง ทบวง กรม เคยมีอยู่ตามกฎหมายอื่น

3. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 ซึ่งได้พิจารณาเรื่องการเพิกถอนสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดย ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงว่าที่ดินแปลงใดเป็นที่ซึ่งพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยอาศัยความเห็นของสภาตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด ซึ่งเป็นความเห็นที่สอดคล้องต้องกันว่าพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดิน

นั้นแล้ว และใช้อำนาจตามมาตรา 26(1) เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป และมีมติในเรื่องการไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพจากการเป็นที่สาธารณประโยชน์ โดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในกรณีเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อยหรือไม่เหมาะสมกับการนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้นำเสนอ คปก. พิจารณาว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

4. ส.ป.ก. ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องการแจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไปเพื่อให้เป็นไปตาม มติ คปก. ครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์จะต้องเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยื่นคำขอใช้ที่ดินต่อกรมที่ดิน หรือจังหวัดที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในทางราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2541 และที่ดินแปลงที่ขอใช้ได้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยผ่านขั้นตอนการพิจารณาจากองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงในการใช้ประโยชน์ร่วมกันของพลเมือง ความเหมาะสมของที่ดิน ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาว่า พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป เพื่อที่ ส.ป.ก. จะได้นำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไปตามหนังสือ ส.ป.ก. ที่ กษ 1205/ว 527 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2544

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. การยื่นคำขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านระนา ของกรมการขนส่งทางบก เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่ เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2541 ซึ่งกรมที่ดินจะต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. โดยผ่านการพิจารณาจาก คปก. ว่า ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่พลเมืองเลิกใช้ร่วมกันเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่สาธารณประโยชน์นำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการเข้าใช้ประโยชน์ในราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ต่อไป

2. ที่สาธารณประโยชน์บ้านระนา โดยมีความเห็นสอดคล้องกันขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ และจังหวัดอุทัยธานี ว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ซึ่งมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน โดยผลของ

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินท้องที่อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2521 และในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ครั้งที่ 3/2545 เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 เห็นว่าที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว ในส่วนที่กรมการขนส่งทางบกขอใช้ พลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่สาธารณประโยชน์บ้านสะน้า เฉพาะบริเวณที่กรมการขนส่งทางบกขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

3. กรมการขนส่งทางบก มีงบประมาณในการจัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่ จำนวนเงิน 17,427,000 บาท (สิบเจ็ดล้านสี่แสนสองหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) เพื่อให้มีสถานที่สำหรับให้บริการประชาชนในการมาติดต่อขอดำเนินการจดทะเบียน เสียภาษีรถยนต์ ฯลฯ เป็นไปด้วยความสะดวกเพียงพอและมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรสนับสนุนให้กรมการขนส่งทางบก ใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ

ส.ป.ก. ได้นำคำขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะน้า (บางส่วน) ของกรมการขนส่งทางบก เสนอคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2545 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบสอดคล้องกับความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ และจังหวัดอุทัยธานีว่าที่สาธารณประโยชน์บ้านสะน้า บริเวณที่กรมการขนส่งทางบกขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่ พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ที่สาธารณะแปลงดังกล่าวจึงถูกถอนสภาพการเป็นที่สาธารณประโยชน์ โดยผลของมาตรา 26(1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 และเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. พิจารณาไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะน้า หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในราชการสำหรับใช้เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานี สาขาบ้านไร่ ต่อไป

คำขอ

1. ขอความเห็นชอบตามความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ และจังหวัดอุทัยธานี ที่เห็นสอดคล้องกันว่าที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะน้า ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ 10789 (บางส่วน) เฉพาะบริเวณที่กรมการขนส่งทางบกขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่ พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว จึงถอนสภาพการเป็นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว โดยผลของมาตรา 26(1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

2. ขออนุมัติไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์บ้านสะพาน หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไปเป็นบางส่วน เฉพาะบริเวณที่กรรมการขนส่งทางบกขอใช้ เนื้อที่ประมาณ 5-2-64 ไร่ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในราชการสำหรับใช้เป็นสถานที่จัดตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดอุทัยธานีสาขาสานบ้านไร่ ต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 3.16 ขออนุมัติไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โลกเขากระโดง” ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้จังหวัดบุรีรัมย์ใช้เป็นทีก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัดบุรีรัมย์

ข้อเท็จจริง

1. ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ได้มีหนังสือที่ บร 0014/332 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2545 แจ้งว่า จังหวัดบุรีรัมย์ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โลกเขากระโดง” เพื่อใช้เป็นทีก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัดบุรีรัมย์ และ คปจ. บุรีรัมย์ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2545 เห็นว่าพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันในที่ดินนั้นแล้ว และเห็นชอบว่าไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณประโยชน์ฯ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปเพื่อให้จังหวัดบุรีรัมย์ใช้ที่ดิน เพื่อก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมกันขอให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คปจ. เพื่อพิจารณาต่อไป
2. ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โลกเขากระโดง” ได้ประกาศสงวนหวงห้าม เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2474 โดยมีหลักฐานเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ 4130/2515 ออกให้ ณ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2515 เนื้อที่ทั้งแปลงประมาณ 3,413-2-39 4/10 ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน แต่อยู่นอกเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ยังมิได้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามมาตรา 26 (1) แห่ง พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ

จังหวัดบุรีรัมย์ขอใช้ที่ดิน ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ 4130/2515 (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ 457-1-15 ไร่ เพื่อใช้ก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัดบุรีรัมย์ สภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ฯ มีสภาพภูมิประเทศเป็นป่าละเมาะ สภาพดินเป็นดินปนหินไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม ที่ดินแปลงดังกล่าวไม่มีผู้ใดถือครอง

3. ที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด สมัยวิสามัญ สมัยที่ 4 ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2544 มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ราษฎรไม่ได้ใช้ประโยชน์ ในที่ดินดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้จัดสร้างสนามกีฬาในที่สาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยวสัตว์ โคกเขากระโดง”

4. อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบที่สาธารณประโยชน์ฯ ยืนยันว่า พลเมืองเลิกใช้ที่สาธารณประโยชน์ฯ ตามหนังสือ ที่ บร 0122/4835 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2544 เห็นควรให้ใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการสร้างสนามกีฬากลางจังหวัดบุรีรัมย์

5. จังหวัดบุรีรัมย์ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว แจ้งว่าที่สาธารณประโยชน์แปลงที่สงวน เลี้ยวสัตว์โคกเขากระโดง ปัจจุบันพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ตามหนังสือที่ บร 0022/19898 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2544

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

1. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 มาตรา 26(1) บัญญัติว่า เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับ ในท้องที่ใดแล้ว

(1) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ พลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดีหรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการ เป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่น ให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้น มีผลเป็นการ ถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพ ตามประมวลกฎหมายที่ดินและให้ ส.ป.ก.มีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

2. ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ฯลฯ ตามหนังสือด่วนมาก ที่ นร 0601/187 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2539 ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่า เมื่อ กระทรวงมหาดไทยได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพเพื่อการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ ในราชการ หรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้ ตามกฎหมายที่กำหนดให้เป็น อำนาจของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้เพราะพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินฯ เป็นกฎหมาย ที่ให้อำนาจ ส.ป.ก. เข้าไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตที่พระราชกฤษฎีกากำหนดแต่ไม่มีผล เป็นการลบล้างอำนาจที่กระทรวง ทบวง กรม เคยมีอยู่ตามกฎหมายอื่น

3. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 ซึ่งได้พิจารณาเรื่องการนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โดย ส.ป.ก. เป็นผู้พิจารณาให้ข้อเท็จจริงว่าที่ดินแปลงใดเป็นที่ซึ่งพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยอาศัยความเห็นของสภาตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด ซึ่งเป็นความเห็นที่สอดคล้องต้องกันว่าพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นแล้ว และใช้อำนาจตามมาตรา 26 (1) เพื่อนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไปและมีมติในเรื่องการไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินที่ถูกถอนสภาพจากการเป็นที่สาธารณประโยชน์ โดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในกรณีเป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย หรือไม่เหมาะสมกับการนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ให้นำเสนอ คปก. พิจารณาว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

4. ส.ป.ก. ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ในเรื่องการแจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป เพื่อให้เป็นไปตามมติ คปก. ครั้งที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2541 โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์จะต้องเป็นทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยื่นคำขอใช้ที่ดินต่อกรมที่ดิน หรือจังหวัดที่ดินนั้น ตั้งอยู่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในทางราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2541 และที่ดินแปลงที่ขอใช้ได้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่าพลเมืองได้เล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว โดยผ่านขั้นตอนการพิจารณาจากองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการใช้ประโยชน์ร่วมกันของพลเมือง ความเหมาะสมของที่ดินความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาว่า พลเมืองได้เล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป เพื่อที่ ส.ป.ก. จะได้นำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป ตามหนังสือเวียนที่ กษ 1205/ว 527 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2544

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. การยื่นคำขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โคกเขากระโดง” ของจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2541 ซึ่งกรมที่ดินจะต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. โดยผ่านการพิจารณาจาก คปก. ว่า ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่สาธารณประโยชน์นำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการเข้าใช้ประโยชน์ในราชการตามระเบียบกระทรวง

มหาดไทยฯ ต่อไป

2. ที่ดินสาธารณประโยชน์ฯ อยู่ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตที่ดินท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินพ.ศ. 2534 โดยมีความเห็นสอดคล้องกัน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และจังหวัดบุรีรัมย์ ว่าพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ ร่วมกันแล้ว จึงมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินฯ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ (คปจ. บุรีรัมย์) ครั้งที่ 1/2545 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2545 เห็นว่าไม่สมควร ที่จะนำที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โคกเขากระโดง” บริเวณที่ดินที่จังหวัดบุรีรัมย์ ขอใช้มาปฏิรูปที่ดิน จึงมีมติเห็นชอบว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินต่อไป

3. การขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โคกเขากระโดง” ได้รับการ สนับสนุนจากการกีฬาแห่งประเทศไทย โดยให้เงินค่าก่อสร้างเบื้องต้น จำนวน 22,950,000 บาท เนื่องจากการกีฬาแห่งประเทศไทย มีความประสงค์จะให้จังหวัดบุรีรัมย์ มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน มีระบบความพร้อมทัดเทียมในระดับนานาชาติ ซึ่งที่ดินที่ขอใช้ดังกล่าว ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการตรวจสอบแผนผังการขอใช้ ที่ดินของทบวงการเมือง ครั้งที่ 4/2544 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 โดยได้พิจารณาร่วมกันแล้วเห็นแผนผังและเนื้อที่ที่ขอใช้ จำนวน 457-1-15 ไร่ มีความเหมาะสม แก่การใช้ประโยชน์ตามโครงการหากแล้วเสร็จจะเกิดความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนากีฬาไปในทาง ที่ดีขึ้น

จึงเห็นควรแจ้งไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โคกเขากระโดง” เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในทางราชการ สำหรับให้จังหวัดบุรีรัมย์ใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างสนามกีฬากลางจังหวัดบุรีรัมย์ ต่อไป ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินฯ

ส.ป.ก. ได้นำคำขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกเขากระโดง” ของจังหวัดบุรีรัมย์ เสนอคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ 2/2545 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2545 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบสอดคล้อง กับความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์และจังหวัดบุรีรัมย์ ว่าที่ดินสาธารณ-ประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โคกเขากระโดง” บริเวณพื้นที่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ขอใช้ เนื้อที่ ประมาณ 457-1-15 ไร่ พลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ที่สาธารณแปลงดังกล่าวจึงถูกถอนสภาพ การเป็นที่สาธารณประโยชน์โดยผลของมาตรา 26 (1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 และเห็นชอบให้นำเสนอ คปจ. พิจารณาไม่ประสงค์ จะใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์โคกเขา-กระโดง” เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางราชการ สำหรับให้จังหวัดบุรีรัมย์ใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

คำขอ

1. ขอความเห็นชอบตามความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และจังหวัดบุรีรัมย์ ที่เห็นสอดคล้องกันว่าที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โคกเขากระโดง” (บางส่วน) บริเวณพื้นที่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ขอใช้ พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว จึงถอนสภาพการเป็นที่สาธารณะประโยชน์ โดยผลของมาตรา 26 (1) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

2. ขออนุมัติไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลง “ที่สงวนเลี้ยงสัตว์ โคกเขากระโดง” เพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไปเป็นบางส่วน เฉพาะบริเวณที่จังหวัดบุรีรัมย์ขอใช้ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับที่ 4130/2515 เนื้อที่ประมาณ 457-1-15 ไร่ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางราชการ สำหรับให้จังหวัดบุรีรัมย์ใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างสนามกีฬาากลางจังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 4.1 รายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปีงบประมาณ 2545 (1 ตุลาคม 2544- 31 กรกฎาคม 2545)

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 4.2 การโอนสิทธิและการคดทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 4.3 รายงานผลการดำเนินงานตามแผนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิรูปที่ดิน (กองทุนที่ดิน) ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2545

มติคณะกรรมการ รับทราบ

เรื่องที่ 4.4

ขออนุมัติหลักการแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เพื่อฟื้นฟูอาชีพภายหลังน้ำลด

มติคณะกรรมการ

รับทราบ และให้ ส.ป.ก. สำรวจความเสียหายของเกษตรกรภายหลังจากน้ำลด และ
นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณารายละเอียดในการให้ความช่วยเหลือต่อไป

เลิกประชุมเวลา

16.30 น.



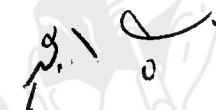
(นายไพศาล กุวลัยรัตน์)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ร้อยตรี



(สุรวิทย์ อิศรภักดี)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 8

รักษาราชการแทนเลขานุการกรม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม



(นายศรีโรจน์ จิรวัดน์จรรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6

ผู้จดยรายงานการประชุม



(นางสาววิตรี ชวนิชย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 ว.

ผู้จดยรายงานการประชุม